

**TÜRKİYE
HALK
KURTULUŞ
PARTİSİ-CEPHESİ**

**DEVİRİM
PROGRAMLARI**

**HALKIN
DEVİRİMCİ
ÖNCÜLERİ**

DÖRDÜNCÜ BASKI

THKP-C/HDÖ Devrim Programları 1977 yılında THKP-C/HDÖ Genel Komitesi tarafından hazırlanıp yayınlamasına karar verilmiştir. THKP-C/HDÖ Demokratik Halk Devrimi Programı ilk kez 1978 yılında yayınlanmıştır. THKP-C/HDÖ Sosyalist Devrim Programı ise, ilk kez 1980 yılında yayınlanmıştır. 2003 (İkinci baskı-1986, Üçüncü baskı-1992)

İÇİNDEKİLER

Demokratik Halk Devrimi Programı

7

- 10 I. Halk İktidarının Temel İlkeleri
- 14 II. Halk Meclisi
- 16 III. Yerel Yönetimler
- 18 IV. İşçi Sınıfı ve Çalışma Yaşamı
- 22 V. Toprak Devrimi, Tarım ve Köylülük
- 27 VI. Küçük Esnaf, Zanaatkar ve Özel Meslek Sahipleri
- 29 VII. Sanayi ve Ekonomi-Politika
- 35 VIII. Toplum ve Toplumsal Yaşam
- 39 IX. Kadın Hakları ve Devrim
- 41 X. Eğitim ve Devrim
- 44 XI. Yargı, Yasalar ve Devrim
- 46 XII. Silahlı Güçler

Sosyalist Devrim Programı

49

- 51 Giriş
- 53 I. İnsanlığın Tarihsel Gelişimi ve Sınıflı Topluluklar
- 59 II. THKP'nin Nihai Hedefi: Dünya Komünizmi
- 63 III. Proletarya Devrimi ve Proletarya Diktatörlüğü
- 69 1) Sömürenlerin Baskı Aygıtının Parçalanması ve Proletarya Diktatörlüğü'nün Kurulması
- 75 2) Kırsal/Şehir Çelişkisinin Çözülmesi
- 77 3) Maddi Emek ile Zihni-Emek Arasındaki Çelişkinin Çözülmesi ve Kültür Devrimi
- 79 4) Toplumsal Yaşamın Sosyalist Örgütlenmesi
- 81 5) Sosyalist Ekonominin İnşası
- 85 IV. Sosyalist Ülkeler ve Enternasyonalizm
- 88 Sonsöz

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ CEPHESİ
HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ
DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ
PROGRAMI

Ülkemiz yeraltı kaynaklarından dış ticareti-
ne, ekonomisinden politikasına, kültüründen sana-
yisine kadar emperyalizmin denetimi altında bir ül-
kedir.

Emperyalizme bağımlılık ve onunla işbirliği
yapan yerli tekerci burjuvazi, toprak ağaları, tefeci
tüccar, büyük toprak sahiplerinin, kısacası, oligarşi-
nin sömürsü, ülkenin mevcut yapı içinde kalkın-
ması ve gelişmesi önünde en büyük engeldir.

İnsan haklarının hayasızca çiğnendiği, de-
mokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı, engellen-
diği ve sık sık ortadan kaldırıldığı ülkemizde demok-
ratik halk devrimi kaçınılmazdır.

Bu devrim mücadelesinde kitlelerin politik
savaş örgütü olan Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi,
bağımsız ve demokratik bir ülke yaratmak amacıyla
savaşmaktadır. Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi'nin
zaferi halkın zaferi olacaktır ve gerçek bir demokra-
sinin ve halk iktidarının kurulmasını sağlayacaktır.

I. HALK İKTİDARININ TEMEL İLKELERİ _____

Anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrimle kurulacak halk iktidarını, işçilerin ve köylülerin, bağımsız bir ülkede, insan haklarına, insan emeğine saygılı, hukukun üstünlüğünü kabul eden, laik, toplumsal, devrimci-demokratik iktidandır.

Bu halk iktidarında, tüm bireyler temel hak ve özgürlüklere tam olarak sahip olacaklar ve haklarını kullanmalarını ortadan kaldıran, sınırlayan ya da geciktiren her türlü yasa, yasa maddesi, karamame, genelge, tüzük ve uygulamalar iptal edilecektir.

Halk iktidarında:

a) Irk, renk, cins, dil, din, siyasal görüş ya da düşünce ve ulusal köken ayrımı yapılmaksızın tüm yurttaşlar eşittir ve aynı haklara sahiptir.

b) Hiç kimsenin özel yaşamına, ailesine, konutuna, özel yazışma ve haberleşmesine dokunulamaz.

c) Halk devleti sınırları içindeki her birey, yurttaşlık haklarına sahiptir ve hiç kimse bu haktan yoksun bırakılamaz.

d) Hiç kimseye, hiç bir nedenle işkence yapılamaz; zulüm, insanlık dışı ve onur kırıcı uygulama yapılamaz ve bu nitelikte ceza verilemez.

e) Her yurttaş, düşüncelerini özgürce ifade etme ve yayma hakkına sahiptir. Düşüncelerinden dolayı hiç kimseye ceza verilemez.

f) Her yurttaş, ülkenin bağımsızlığını ortadan kaldırmaya ve halk demokrasisini yıkmaya yönelik olmadığı sürece, önceden izin almaksızın toplantı düzenleme, gösteri yapma ve örgütlenme hakkına sahiptir.

g) Her yurttaş, ülkenin bağımsızlığına ve halk demokrasisine karşı olmamak koşuluyla, belli bir siyasal düşünce etrafında, önceden izin almaksızın, siyasal parti kurma ve partiye üye olma hakkına sahiptir. Yargı organlarının kararı almaksızın siyasal parti bina ve eklentilerinde arama yapılamaz, parti faaliyetleri sınırlandırılmaz ve kapatılamaz.

h) Hiçbir insan, baskı ya da zorla ve de istemediği işlerde çalıştırılmaz.

i) Basın-yayın organları ile sanat faali-

yetleri ve ürünleri üzerinde öndenetim yapılamaz ve hiçbir biçimde sansür edilemez.

j) Onaltı yaşını doldurmuş, kadın ve erkek her yurttaş seçme hakkına ve yirmibir yaşını doldurmuş, kadın ve erkek her yurttaş seçilme hakkına sahiptir.

k) Seçimler, her düzeyde genel ve eşit oyla, gizli oy-açık sayım ilkesine göre yapılır.

l) Tüm üst düzey devlet görevlileri, seçimle göreve getirilir ve seçmenler tarafından aynı biçimde görevden alınabilirler.

m) Tüm yurttaşların yurtiçi ve yurtdışı seyahat hakları hiçbir biçimde ortadan kaldırılamaz.

n) Hiç kimseye, hiç bir nedenle ölüm cezası verilemez.

o) Resmi devlet dili uygulaması yapılamaz.

p) Her yurttaş, tüm hak ve özgürlükleri kullanma, sosyal ve kültürel faaliyette bulunma, siyasal yönetime katılma ve çalışma hakkını engelleyen, sınırlayan ya da ortadan kaldıran yasalara ve uygulamalara karşı, yargı organlarına dava açma ve ilgili yerlere dilekçe verme hakkına sahiptir. Bu girişiminden dolayı, bu bireyler hakkında soruşturma açılmaz, ceza verilemez.

Bağımsız ve bağlantısız, demokratik eşitlik ilkesine bağlı, her türlü ilhakı reddeden bir dış politikayı temel alan halk iktidarı, bu ilişkilerde açıklık ilkesini uygular. Emperyalizme karşı yürütülen halk kurtuluş savaşlarını, maddi ve manevi olarak destekleyen halk iktidarı, her türlü emperyalist, saldırı-

gan ve yağmacı savaşlara karşı çıkar.

Halk iktidarı ile, ülkeyi, ekonomik, politik, askeri, kültürel her alanda tam bir hegemonya altında tutan ve sömüren emperyalizmin dayattığı her türlü uluslararası ittifaklardan ve paktlardan çıkılacaktır. Emperyalist ülkelerle, açık ya da gizli, yapılmış her türlü ikili anlaşmalar derhal feshedilecektir; bu ve diğer anlaşmalardan doğan tüm s ve tesisler kapatılacaktır. Oligarşik yönetimin yapmış olduğu tüm gizli anlaşmalar, derhal ve olduğu gibi yayınlanacaktır.

Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını ve ulusal azınlıkların tam hak eşitliğini kabul eden halk iktidarı, ülke sınırları içinde bulunan Kürt ulusunun bu haklarını bağımsız devlet, özerklik, federasyon, birlik vb. zgrce kullanması için gerekli koşulları oluşturur. Kıbrıs sorununun üzümünde tam bağımsız ve demokratik bir cumhuriyet kurulması esas alınır. Hatay ilinin TC'ye katılmasında ortaya çıkan ve süregelen sorunların üzümünde, demokratik yeni bir referandum da dahil olmak üzere, değişik biçimler il halkının doğrudan katılımıyla ele alınacaktır.

Halk iktidarının bu temel ilkelerine bağlı olarak, demokratik bir anayasa ilk Halk Meclisi'nce hazırlanacak ve halkoyuna sunulacaktır.

II. HALK MECLİSİ

Tüm yasama ve yürütme gücü Halk Meclisi'ne ait olacaktır.

Halk Meclisi üyelerinin 2/3'ü, halkın genel ve eşit oyu ile, gizli oy-açık sayım ilkesine bağlı olarak yapılacak tek dereceli seçimle belirlenecektir. Seçilme hakkı olan her yurttaş bağımsız olarak ya da bir siyasal parti adına seçimlere katılabilecektir, Halk Meclisi seçimleri dört yılda bir yapılacaktır.

Halk Meclisi'nin, kalan 1/3 üyesi Genel Halk Konseyi'nin kendi üyeleri arasından seçilecek ve görev süreleri iki yıl olacaktır.

Halk Meclisi'nin tüm üyeleri, görev süresince yasal dokunulmazlığa sahip olacaklardır.

Halk Meclisi, yürütme gücünü, doğrudan kendi yeleri arasından seçeceği hkmet başkanı ve yeter sayıda hkmet yeleri ile kullanacaktır. Devleti temsil yetkisi, bu seçilmiş hkmet ve üyelerine ait olacak ve bakanlık işleri komiteler aracılığı ile yürütülecektir. Halk hkmeti, tüm faaliyet ve kararlarından dolayı Halk Meclisi'ne karşı sorumlu olacak ve Halk Meclisi tarafından görevden alınabilecektir.

III. YEREL YÖNETİMLER

Halkın her düzeyde yönetim ve kararlara katılımını esas alan demokratik halk iktidarında, yerel yönetimlerin halkın doğrudan siyasal yönetimine uygun organlar haline getirilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacak ve devrim sürecinde halkın öz inisiyatifiyle kurulmuş olan kitle örgütleri yasal kuruluşlar haline getirilecektir.

Bu amaçla, oligarşik dikta yönetiminin uzantısı olan belediyeler ve muhtarlık düzeni ve buna bağlı meclisler, kurullar kaldırılacaktır. Yeni yerel yönetimler, halkın doğrudan oyu ile seçilmiş halk komiteleri ve İl ya da İlçe Halk Konseyleri tarafından oluşturulacaktır.

İlçe Halk Konseyleri, halkın doğrudan oyu

ile seçilmiş halk komiteleri ile işçi konseyleri, köy komiteleri, sendikalar, kadın örgütleri, gençlik örgütleri ve diğer kitle örgütleri temsilcilerinden oluşacaktır. İlçe Halk Konseyleri'nin ilçe nüfuslarına göre belirlenecek sayıda gösterecekleri adaylar arasından, il halkının genel oyu ile seçilecek temsilciler, İl Halk Konseyleri'ni ve İl Halk Konseyleri de Genel Halk Konseyi'ni oluşturacaktır.

IV. İŞÇİ SINIFI VE ÇALIŞMA YAŞAMI

Halk iktidarında, her alanda işçiler ve memurlar için işgünü 8 saati ve haftalık çalışma süresi 40 saati geçemeyecektir. Her çalışanın haftada en az 48 saat ücretli izin hakkı ile yıllık 40 gün ücretli tatil hakkı olacaktır. Kadın işçiler için işgünü 6 saati ve haftalık çalışma süresi 30 saati geçemeyecektir.

Ağır sanayide, madenlerde ve yıpratıcı işlerde çalışan işçiler için işgünü 6 saati ve haftalık çalışma süresi 30 saati geçemeyecektir. Bu işkollarında ve işyerlerinde kadın emeği kullanımı yasaklanacaktır.

Eşit işe eşit ücret ödenmesi ilkesi getirilecek; sendikasız ve sigortasız işçi çalıştırılması ya-

saklanacaktır.

Her işyerinde, işçilerin yönetime katılımını sağlayacak ve giderek tüm yönetimi yürütecek bir sistem kurulacaktır; işçilerin kendilerine ilişkin konularda söz ve karar sahibi olmaları güvence altına alınacaktır.

Bu amaçla:

a- Devletleştirilmiş ve millileştirilmiş sanayi kuruluşları ile kolektif devlet çiftliklerinin yönetsel ve mali idaresi, tümüyle işçilere bırakılacaktır.

Her işyerinde ve çiftliklerde, işçilerin gizli oyu ile seçilmiş İşçi Komiteleri yönetim organı olarak faaliyet göstereceklerdir. Komite üyeleri iki yıllık bir süre için seçilecek ve işçiler tarafından aynı biçimde görevden alınabilecektir. Bu komiteler, düzenli aralıklarla ve sürekli olarak, çalışmalarını hakkında işçilere bilgi vermekle yükümlü olacaklardır.

İşçi Komiteleri'nin yönetimindeki bu işyerlerinde yönetici müdür ve yardımcı teknik personel, işçi komiteleri ile İl Halk Konseyi'nin ve sendikaların temsilcilerinin oluşturduğu bir kurul tarafından, sözleşmeli ve geçici olarak seçilecektir. Bu yönetici ve yardımcı teknik personel işçi komitelerinin saptadığı politikaya göre faaliyette bulunurlar.

İşyeri İşçi Komiteleri, İl İşçi Komiteleri Konseyi'ni ve bu konseyler de, Genel İşçi Komiteleri Konseyi'ni oluşturacaklardır. Genel İşçi Komiteleri Konseyi, bir bütün olarak sanayi üretiminin ve yönetimin planlanmasını yapan, genel politikaları belirleyen ve işçileri yasal kurumlarda temsil eden bir organ olarak faaliyet gösterecektir.

b- Özel sanayi kuruluşlarında oluşturulacak İşçi Komiteleri, işyerinde çalışma koşullarına ve kendilerine ilişkin konularda, işverenle eşit haklara sahip katılım organları olacaktır. İşçi alımı ve çıkarımında ve disiplin işlemlerinde, bu komitelerin kararı

esas olacaktır. Bu işyerindeki komiteler, kolektif yönetime sahip işyerlerindeki işçi komiteleri ile aynı haklara sahip olarak İl ve Genel İşçi Komiteleri Konseyleri'nde de yer alacaklardır.

Halk iktidarında, tüm çalışanların sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkı olacaktır. Grev yapma hakkı önündeki her türlü engel kaldırılacaktır, özgür bir toplu sözleşme sistemi kurulacaktır.

Lokavt yasaklanacaktır.

Ücretlerin belirlenmesinde, iki çocuklu aile birim alınarak yapılacak ve her yıl yeniden düzenlenecek asgari geçim miktarı esas alınacaktır. Asgari geçim miktarının belirlenmesinde, çağdaş yaşamın getirdiği gereksinimlerin karşılanmasına dayalı nesnel ölçütler kullanılacaktır. Ücretler hiç bir biçimde asgari geçim miktarının altında olamayacaktır ve bu miktar vergi dışı bırakılacaktır.

Gece çalışması sınırlandırılacak ve ücretli ya da ücretsiz fazla mesai kaldırılacaktır. Fazla mesai gerektiren zorunlu durumlarda gerekli kurallar, doğrudan çalışanlarca belirlenecek ve gönüllülük esas olacaktır.

Tüm çalışanlar için emeklilik yaşı, kadınlarda 45, erkeklerde 50 yaş olarak belirlenecektir. Yıpratma oranı yüksek işlerde emeklilik yaşı erkekler için 40, kadınlar için 35 yaş olarak belirlenecektir. Her durumda fiilen 20 yıl çalışmış olan erkek ücretliler ile 15 yıl çalışmış olan kadın ücretliler, yaş durumuna bakılmaksızın emekli olma hakkına sahip olacaklardır. Emeklilik ödentisinin belirlenmesinde ücretlinin son yılki net geliri gözönünde tutulacaktır.

İstisnasız tüm çalışanlar (özel işinde bireysel olarak çalışanlar ile köylüler de dahil) Genel Sosyal ve Sağlık Sigortası kapsamına alınacak ve bu sigorta konuları genişletilecektir. Ayrıca tüm çalışanların

yararlanacağı işsizlik sigortası kurulacaktır.

Tüm işçilerin poli-teknik eğitimi yapılacaktır. Bu amaçla işçi okulları oluşturulacaktır.

Çocuk emeği kullanımı, istisnasız yasaklanacaktır.

Her işyerinde kreş ya da çocuk yuvaları kurulması zorunlu olacak ve çalışanların çocuklarının buralardan ücretsiz olarak yararlanması sağlanacaktır.

Özel Sanayi İşçileri Fonu adı altında, geliri sadece özel sanayi işverenlerinden sağlanacak bir fon kurulacaktır. Bu fon, özel işyerinde çalışan işçilerin işyerinin kapanması ya da işten çıkarma durumunda kullanılacaktır. Bu fonun tüm yönetimi Genel İşçi Komiteleri Konseyi'ne ait olacaktır.

V.
TOPRAK DEVRİMİ,
TARIM VE KÖYLÜLÜK _____

Toprak ağaları, tefeciler, büyük toprak ve sürü sahipleri ve toprak burjuvazisi dışındaki tüm köylü kitlelerini insanca ve çağdaş yaşam koşullarına kavuşturmak, geri bırakılmış bir tarımsal ekonomiden, ileri ve kolektif bir tarım ekonomisine geçmek amacıyla toprak devrimi yapılacaktır.

Bu amaçla:

a) Özel kişi ya da şirketlere ait tüm madenler, ormanlar, korular, meralar, limanlar, liman tesisleri, deniz barmakları; akarsular ve bunlar üzerinde kurulu barajlar, elektrik santralleri, köprüler, değirmenler; doğal ve baraj gölleri ve bunlar üzerindeki

tesisler; sulama ve su göletleri, su kanalları; petrol başta olmak üzere tüm yeraltı kaynakları ve tarım dışı tüm topraklar millileştirilecektir.

b) Toprak ağalarının, tefecilerin ve karşı-devrime hizmet etmiş ya da yardımda bulunmuş kişilerin, tüm topraklarına ve mal varlıklarına tazminat ödemeksizin el konulacaktır.

c) Büyük toprak sahiplerinin, toprak burjuvazisinin, büyük sürü ve sığır sahiplerinin tüm toprakları, malları ve tesisleri ile tüm besicilik ve mandıracılık tesisleri ve de balıkçılık ve diğer su ürünleri üzerinde kurulmuş tekellerin tüm mal varlıkları kamulaştırılacaktır.

Bütün seralar, meyve ve sebze tesisleri, kurutma kompleksleri vb., özel tarımsal kurum ve kuruluşlar devletleştirilecektir.

Bu kamulaştırma ve devletleştirmeler karşılığında tazminat ödenmesinde, mülk sahiplerinin ya da ortaklarının devrimci mücadele ve devrim karşısındaki tutumları esas alınacaktır. Karşı-devrimci faaliyetleri, doğrudan ya da dolaylı olarak finanse eden, düzenleyen kişi ve kuruluş ortaklarına hiçbir biçimde tazminat ödenmeyecektir.

d) Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan özel tarımsal topraklardan, niteliğine, yerine, ekim konusuna ve koşullarına bağlı olarak, sulu arazide 70 dekar, kuru arazide 200 dekarın üstünde kalan topraklar millileştirilecektir. Bu toprak sahiplerine gerçek değeri üzerinden, Köy Komiteleri'nce yerinde belirlenecek miktarda bedel ödenecektir.

e) El konulan, millileştirilen ve kamulaştırılan tarımsal topraklar, verimli bir üretim yapacak ve üreticinin bakmakla yükümlü olduğu ailesinin gereksinmelerini karşılayacak miktarda olmak üzere, belirlenen sınırlar içinde, kadın ve erkek ayrımı yapılmaksızın, 16 yaşından büyük, doğrudan üretici

olan topraksız ve az topraklı köylülere, bedelsiz olarak ve eşit miktarda dağıtılacaktır. Dağıtılacak topraklar üzerinde kiracı, ortakçı vb. olarak çalışan köylülere öncelik tanınacaktır.

f) 1.000 dekarın üzerindeki topraklar, bölünmeksizin kolektif çiftlikler olarak düzenlenecektir. Kamulaştırılan ve devletleştirilen tarımsal tesisler, üretim araçları, sürüler vb., bu alanlarda çalışan ücretli tarım işçilerinin kolektif yönetiminde düzenlenecektir.

g) Toprak dağıtılan her köylüye, tarımsal araçlar, kimyasal girdiler, tohumlar, uzun vadeli ve faizsiz krediyle halk devletince temin edilecektir. Köylülere gerekli tarımsal bilgi ve eğitim halk devletince sağlanacaktır.

h) Köylülerin özgür katılımı temelinde demokratik işleyişe sahip köy üretim kooperatifleri ve kolektif çiftlikler kurulması teşvik edilecektir. Bunlara, kadın ve erkek ayrımı yapılmaksızın, tüm doğrudan üreticilerin katılımı esas alınacaktır ve katılanların yıllık üretim gelirleri devlet tarafından garanti edilecektir. Bu kooperatif ve çiftlik üyelerine bedelsiz konut temin edilecek ya da konutlarının bedelsiz yenilenmesi sağlanacaktır. Kolektif çiftliklere halk devleti, her türlü tarım makinalarını, kimyasal girdileri, tohumları, teknik bilgi, eğitim ve teknik elemanı bedelsiz olarak temin edecektir.

Köy üretim kooperatifleri ve kolektif çiftliklerin yönetiminde, üyelerin demokratik ve eşit katılımı esas olacak, yöneticiler, üyelerin doğrudan oyu ile seçilecek ve aynı biçimde görevden alınabilecektir.

i) Belli merkezlerde, tüm köylülerin yararlanması için traktör ve tarım makinaları istasyonları kurulacaktır. Buralardan bireysel özel üreticiler için yapılacak bakım ve onarımlar için hizmet ücreti

alınmayacaktır ve buralardan isteyen köylüye maliyet karşılığı tarım makinaları kiralanacaktır. Kurulacak Tarım Geliştirme Merkezlerinden her köylünün yararlanması sağlanacaktır.

j) Tarım ürünlerinin, üreticiler tarafından pazarlanabilmesi amacıyla, kentlerde Tarım Ürünleri Satış Merkezleri kurulacaktır. Bu merkezlerde üreticiler için gerekli konaklama yerleri bulunacak ve buralardan her köylünün ücretsiz yararlanması sağlanacaktır. Halk devleti, köy üretim kooperatifleri ve kolektif çiftliklerin ürünlerini, her koşulda satın alma garantisi verecektir.

k) Her köyde, köye ilişkin ortak toprakların, meraların, sulama kanallarının, göl ve göletlerin eşit biçimde kullanımını sağlamak, köyün gelişimine ilişkin yatırımları planlamak ve yürütmek, çeşitli düzeylerde köyü temsil etmek amacıyla Köy Komiteleri kurulacaktır. Tarımsal vergi gelirlerinin bir bölümü ile oluşturulacak Köy Gelişim Fonu, bu komitelerce yönetilecektir. Köy Komiteleri, belli süreler için, köylülerin doğrudan ve eşit oyu ile seçilecek ve aynı biçimde görevden alınabilecektir.

İl düzeyinde Köy Komiteleri Konseyleri oluşturulacak ve bu konseylerin yönetim kurulları Genel Köy Komiteleri Konseyi'ni oluşturacaktır. Genel Köy Komiteleri Konseyi, ülke çapında tarımsal üretimin planlanmasının ve köy gelişimine ilişkin plan ve programların yapıldığı organ olacaktır.

l) Her türlü toprak ticareti yasaklanacaktır. Toprak, sadece devlete satılabilecek ve devlet bunları gerçek değerleri üzerinden satın almakla yükümlü olacaktır. Başka alanlarda çalışmak isteyen köylü, toprağını ve tarım aletlerini kolektif çiftliklere devrettiği takdirde, devlet bunlara iş bulacak ve konut temin edecektir.

m) Tarımda bireylerin ücretli-emek kullanı-

mı yasaklanacaktır. Tarım işçileri kolektif devlet çiftliklerinde istihdam edilecektir.

n) Alacaklıların tarladaki ürüne hasattan önce elkoyma hakkı kaldırılacaktır ve tarım araçlarının, ürünün, tohumun, gübrenin ve çift hayvanlarının, köylü için üretimini sürdürebilmesi için zorunlu olan bölümüne el konulamayacaktır.

o) Toprak dağıtılan köylüler ile kolektif çiftlik üyesi olan köylülerin ipotek borçları ile tefecilere olan tüm borçları iptal edilecektir.

p) Yaşamlarını balıkçılık ve diğer su ürünleriyle sürdüren bireysel üreticiler için, gerekli bannaklar ve tesisler kurulacak; gerekli üretim araçları alımı için faizsiz kredi verilecek; ürünlerin en kısa sürede tüketiciye ulaştırılması için gerekli ulaşım araçları temin edilecektir. Bu üreticiler, Genel Sosyal ve Sağlık Sigortası ile İşsizlik Sigortası yanında, özel deniz kazaları sigortasına sahip olacaklardır. Malüllük ya da ölüm durumunda bakmakla yükümlü oldukları aile bireylerinin geçimi, barınması ve çocuklarının eğitimi devlet tarafından üstlenilecektir.

r) İki yıl üst üste ekilmeyen topraklar ile karşıdevrimci faaliyette bulunanların toprakları, bedel ödenmeksizin kamulaştırılacak ve kolektif çiftliklere devredilecektir.

s) Tarım ve tarım ürünlerinden alınacak vergilerin aynî olarak ödenmesi kolaylığı getirilecektir.

VI.
KÜÇÜK ESNAF, ZANAATKAR
VE ÖZEL MESLEK SAHİPLERİ _____

Halk iktidarında küçük esnaf ve zanaatkarların birleşik faaliyetleri teşvik edilecek ve bu şekilde örgütlenmiş çalışma yerlerindeki devlet kuruluşlarının faaliyetleri sınırlandırılacaktır. Bu birlik üyelerine, devlet, asgari geçim miktarına eşit bir geliri garanti edecektir.

Tüm küçük esnaf, zanaatkar ve özel meslek sahipleri Genel Sosyal ve Sağlık Sigortası kapsamına alınacaktır. Taşıma ve ulaştırma sektöründe bireysel olarak çalışanlara kaza sigortası ile bakım, onarım ve yenileme sigortası kurulacaktır.

Taşıma birlikleri kuran taşıt sürücülerine halk devleti iş garantisi sağlayacaktır.

Kent içi ve dışı yolcu taşımacılığı yapanların, araçlarının mülkiyeti kendilerine ait olmak üzere, kamu kitle taşıma kuruluşlarına katılmalarına olanak sağlanacaktır. Özel binek araçlarının, ücretli sürücülerce ticarete kullanılması önlenecektir. Bu şekilde kullanılan araçların, ücretli sürücü tarafından satın alınması için gerekli kredi, öncelikle ve faizsiz olarak temin edilecektir.

Emeklilik hakkını almış her ticari taşıt sahibi sürücü, aracını cari fiyatlarla devlete devrederek emekliye ayrılacaktır. Bu şekilde emekli olanların, emekli ödentisinde son yılki geliri esas alınacaktır.

VII. SANAYİ VE EKONOMİ-POLİTİKA

Başta ABD emperyalizmi olmak üzere, tüm emperyalist ülkelerin ve çokuluslu tekellerin açgözlü sömürsünün ve yerli işbirlikçilerinin talanının sonucunda ortaya çıkmış olan çarpık ve geri bir sanayiye sahip ülkemizde, demokratik halk devrimi, gerçek ve bağımsız bir sanayileşme ve ileri bir tarımsal ekonomi yaratarak, halkın yaşam düzeyini sürekli yükseltmek amacıyla, halkın öz inisiyatifine, emeğine ve örgütlü gücüne dayalı bir ekonomik yapı oluşturmaya olanak sağlar.

Halka dayalı, demokratik katılımı esas alan ve emeği tüm değerlerin yaratıcısı olarak gören halk

iktidarın ekonomi-politikası, herşeyden önce yeni-sömürgeciliğin hızla tasfiyesini amaçlar. Reformist değil, devrimci nitelikte olan bu ekonomi-politika-nın yürütülmesinde, halk iktidarı, yeni-sömürgeci-liğin tasfiyesi ve oligarşik sömürünün ortadan kal-dırılması için gerekli önlemleri alacaktır.

Bu amaçla:

a) Sanayi, tarım, madencilik, mali ve hiz-metler sektöründe yabancı şirketlerin doğrudan yatırımlarına son verilecektir. Bu sektörlerde emperyalist ülkelere ait tekelci şirketlerin ve fiyallerinin tüm mal varlıkları, tazminat ödenmeksizin millileştirilecektir. Diğer ülkelere ait şirketlerin mal varlıkları, gerçekleştirdikleri kâr transferleri ve ana sermaye-leri gözönünde tutularak hesaplanacak bir tazminat karşı-lığında millileştirilecektir.

b) İstisnasız tüm sektörlerde faaliyet göste-ren, yerli tekelci ve işbirlikçi sanayi ve ticaret burju-vazisine ait tüm şirketler ve kuruluşlar ile bunların kişisel ya da ailesine ait mal varlıkları, tazminat ödenmeksizin millileştirilecektir. Bu şirket ve ku-ruluşların, yabancı şirket ve kuruluşlarla ortaklık ha-linde olmaları durumunda, yabancı ortaklara hiçbir tazminat ödenmeyecektir. İşbirlikçi tekelci burjuva-zinin yabancı şirket, kuruluş ya da devletlerle yapmış oldukları her türlü anlaşma, sözleşme ve garantiler iptal edilecektir.

c) Emperyalist devletlere, şirketlere, mali ku-ruluşlara ya da uluslararası finans kurumlarına (IMF, Dünya Bankası, IFC vb.) oligarşinin özel ya da devlet adına yapmış olduğu, kısa, orta ve uzun vadeli her türlü borçlar iptal edilecektir. Diğer ülkelerle yapılmış olan ekonomik ve sosyal amaçlı devlet kredi ve borçlarının ödenmesinde ise, uzun vadeli bir plan dahilinde, ana para olarak tasfiyesi esas alınacaktır. Ancak, Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi'nin

açık çağrısından sonra, devrimci savaş sürecinde bu ülkelerin oligarşinin devletine vermiş oldukları ekonomik ve sosyal amaçlı borç ve krediler hiçbir biçimde ödenmeyecektir.

d) Kimya, madencilik, metalürji, petrol ve petrol ürünleri, otomotiv, inşaat, askeri malzeme üretimi, ulaşım, haberleşme, ilaç, tütün, çay üretimi ve diğer temel ihtiyaç maddeleri sektöründe şirket ve kuruluşların faaliyetlerine son verilecektir. Diğer sanayi kollarında, 30'dan fazla işçi çalıştıran tüm şirket ve kuruluşlar devletleştirilecektir. Bunlara ödenecek tazminat miktarı, İşçi Komiteleri'nce belirlenecektir. Halk iktidarında karşı-devrimci faaliyette bulunan ve toplumsal çıkara aykırı faaliyet sürdüren özel sanayi kuruluşları, tazminat ödemek sizin devletleştirilecektir.

e) Dışalım ve dışsatım devletleştirilecektir.

f) Tüm özel bankalar, mali kuruluşlar ve özel sigorta kuruluşları devletleştirilecektir. Bunlar ve diğer devlet bankaları birleştirilerek tek bir merkez bankası oluşturulacak ve bu banka ülkedeki tüm bankacılık işlemlerini yerine getirecektir.

Altın, gümüş vb. değerli madenlerin ticareti sınırlandırılacak ve bu alanda faaliyet gösteren kuyumcu, sarraf vb. kişi ve kuruluşların elindeki stoklar kamulaştırılarak Merkez Bankasına devredilecektir.

g) Lüks tüketim malı üretimine son verilecek ve bu malların ithalatı yasaklanacaktır.

h) Gece kulübü, bar, pavyon, gazino ve büyük özel mağazalar kapatılacaktır.

i) Büyük özel marketler, özel turizm tesisleri devletleştirilecektir. Deniz kıyılarının yağmalanmasıyla yapılmış olan tüm özel lüks konutlar, villalar vs. kamulaştırılacaktır.

j) Önemli bir ekonomik gücün ve emeğin

yok olmasına yol açan bürokrasi yeniden düzenlenecek ve bürokratik işlemler basitleştirilecektir.

k) Sanayi ürünlerinde standartlaşmaya gidilecektir.

l) Özel sanayi kuruluşlarının merkezi plana göre üretim yapmaları sağlanacaktır. Bu kuruluşların plan hedefleri üstünde üretim artışları sağlanmaları için gerekli teşvikler yapılacaktır. Küçük-sanayiler için, organize sanayi bölgeleri oluşturulacak ve var olanlar yeniden düzenlenecektir.

Alınan bu ekonomik önlemlere paralel olarak merkezi planlamaya özel önem verilecektir. Alınan önlemler ve uygulamalarla ortaya çıkacak toplumsal sermaye ve emek-gücü, mevcutlarıyla birlikte merkezi plana göre kullanılacaktır. Merkezi planın amacı, halkın genel yaşam düzeyini sürekli yükseltmek ve bireylerin maddi ve zihni gereksinimlerini karşılamak olacaktır.

Merkezi plan şu temel ölçütlere göre yapılacaktır:

1) Nüfus artışı gözönüne alınarak, bu artışı aşan düzeyde ve kişi başına düşen miktarı zaman içinde artıran ve de bunun sürekliliğini güvence altına alan bir üretim artışı sağlamak,

2) Üretimde daha fazla doğal kaynak kullanılmasını sağlamak,

3) Üretimi rasyonelleştirerek ve demokratik biçimde örgütleyerek, kaynak başına mevcut verimliliği artırmak,

4) Eskimiş, aşınmış ve verimliliği düşük fabrika ve donatımı yenilemek ve ileri teknoloji kullanmak,

5) Tüketim malları üretiminde ileri teknoloji kullanımına hızla ve öncelikle geçmek,

6) Tarımsal verimliliği arttırmak için makinalaşmaya ve kimyasal girdi kullanımına ağırlık vermek, üretim kooperatifleri ve kolektif çiftlikler yoluyla büyük üretim alanları yaratmak,

7) Temel tüketim malları (dayanıklı) üretiminde artışlar sağlamak amacıyla üretim malları üretimine öncelik vermek,

8) Sanayi yatırımlarında sermaye-yoğun teknikler kullanılmasına ağırlık vermek,

9) Toplumsal ve kültürel alanlarda, sağlık, eğitim ve konut üretimi öncelikli olmak üzere, yatırımlarda mevcut kaynakları ve emek-gücünü kullanmak,

10) Çalışma durumundaki tüm bireylere iş bulmak.

Bu ekonomi-politikanın uygulanmasında, her düzeyde devlet gelirleri olarak vergiler yerinde düzenlenecek ve vergi sistemi değiştirilecektir.

Bu nedenle :

aa) Başta KDV olmak üzere, tüm vasıtalı vergiler kaldırılacaktır,

bb) Her türlü bürokratik işlemde alınan harç ve resimler kaldırılacaktır,

cc) Gelir vergisinde asgari geçim miktarı vergi dışı tutulacak ve bunun üstündeki gelirden artan oranlı vergiler alınacaktır. Her durumda, gelir vergisi oranları, ücretli işçiler ve devlet ya da kamu kuruluşunda çalışanlar için % 20'nin; özel bireysel işinde çalışan esnaf, zanaatkar ve özel meslek sahipleri için % 25'in; ücretli emek kullanan esnaf ve zanaatkarlar için % 35'in; özel sanayi kuruluşu sahibi ve hissedarlarından % 45'in üstünde olmayacaktır. Tarım-daki özel üreticilerden, asgari geçim miktarının yıllık tutarının üstündeki gelirlerinden, Tarım

ve Köy Gelişim vergisi olarak % 20 oranında tek bir vergi alınacaktır.

dd) Kurumlar vergisi, üçten fazla işçi çalıştıran tüm özel işyerlerinden, Genel İşçi Komiteleri Konseyi'ne bağlı işyerlerinden ve büyük tarımsal işletmelerden alınacaktır. Net ürün geliri üzerinden alınacak bu vergi % 50'yi geçemeyecektir.

ee) Dışalım ve dışsatıma ilişkin vergiler kaldırılacaktır. İç ticaretten alınan vergi oranı % 50 olacaktır.

ff) Miras ve intikal vergisi, mirasın konusuna bağlı olarak ve yıllık asgari geçim miktarı gözönünde tutularak, beş yıllık zaman için tahakkuk edecek gelir vergisi, kurumlar vergisi, emlak vergisi miktarı düşüldükten sonra, kalan kısım üzerinden %70 olarak alınacaktır.

gg) Bireysel mülkiyete ait (kentlerde) seksen metrekarenin üstündeki konutlardan, özel işyerlerinden, perakende ticaret ve hizmet binalarından, değeri üstünden ve artan oranlı olarak emlak vergisi alınacaktır.

Kiraya verilmiş bireysel mülkiyete ait konutlardan, işyerlerinden, depolardan vb. emlak vergisi yanında, yıllık kira geliri üzerinden, artan oranlı ek gelir vergisi alınacaktır.

hh) Özel binek otolarından, traktörlerden, motosikletlerden vb. alınan Motorlu Taşıtlar Vergisi tümüyle kaldırılacaktır. Taşıtın niteliğine ve çalışma konusuna bağlı olarak ticarete kullanılan araçlar ile lüks binek otolarından alınacak Motorlu Taşıtlar Vergisi, sürücüler birliği temsilcileri ile Genel Halk Komiteleri Konseyi temsilcilerinin oluşturacağı bir kurul tarafından belirlenecektir.

VIII.
TOPLUM
VE TOPLUMSAL YAŞAM _____

Halk devleti, toplumun sürekli gelişimini esas alarak, her düzeyde bireylerin katılımını sağlayan bir toplumsal örgütlenmenin gerçekleşmesi için, her türlü olanağı toplumun emrine sunmakla yükümlüdür.

Tüm yurttaşların konut sahibi olmasını hedefleyen halk devleti, tüm ücretlilerine, mülkiyeti devlete ait olmak üzere, yaşam boyu yararlanabileceği ve kullanacağı konutları bedelsiz olarak temin edecektir.

Tüm sağlık hizmetlerinden her yurttaşın ücretsiz olarak yararlanması sağlanacaktır. Koruyucu

sağlık hizmetlerine ağırlık verilecek ve her bireyin, doğumdan itibaren yıllık genel sağlık denetimi sağlanacaktır.

Her yerleşim yerinde yeter sayıda açık halk yemekhaneleri ve temizlik merkezleri kurulacaktır. Buraların her türlü araç ve gereçleri devlet tarafından temin edilecek ve yönetimleri Halk Komiteleri'ne bırakılacaktır.

Çarpık kentleşmenin getirdiği sorunlar, yeni, çağdaş bir kent planlamasıyla birlikte ele alınacak, hızla çözümlenmesi için gerekli önlemler alınacaktır. Köylerin çağdaş toplumsal yaşamdan uzak ve yalıtılmış niteliklerini ortadan kaldırmak için gerekli önlemler alınacak, buna uygun kurumlar oluşturulacaktır.

Halk iktidarında, sağlıklı bir çevre yaratmak temel olacaktır. Bu amaçla, emperyalist sömürünün ürünü olan ve çevre kirlenmesine neden olan sanayi kuruluşları, termik santraller kapatılacaktır. Nükleer santraller kurulmayacak, bu santrallere ilişkin oligarşik yönetimin yapmış olduğu her türlü anlaşma derhal feshedilecek, kurulmuş olanlar kapatılacaktır.

Tüm yurttaşlara gerekli dinlenme ve tatil olanaklarını, en ucuz biçimde ve en iyi koşullarda temin etmek amacıyla, dinlenme ve tatil merkezleri kurulacaktır. Kamu kuruluşlarının düzenleyeceği yurtdışı gezilerinden tüm çalışanların eş ve çocukları ile birlikte eşit biçimde yararlanması sağlanacaktır.

Herkesin ücretsiz olarak yararlanacağı kültür ve sanat merkezleri kurulacak ve bu amaçlarla kullanılabilir binalar, salonlar ve araçlar kamulaştırılacaktır. Aynı amaçla, devlete ait binalar, salonlar ve araçlar, bu merkezlerin hizmetine verilecektir. Buralarda tüm sanatçı ve sanatçı gruplarının ürünlerinin kitlelere ulaştırılması sağlanacaktır.

Halk iktidarında, her çeşit öndenetim ve san-sürden arındırılmış olarak, sanatçı ve sanatçı grup-larının özgür faaliyetleri için gerekli önlemler alınacaktir. Sanatçılara ya da sanatçı gruplarına maddi ve teknik olanaklar, karşılıksız olarak ve hiçbir koşul olmaksızın halk devleti tarafından sağlanacaktır. Kültür ve Sanat Merkezleri'nin yönetimi, sanat emekçilerinin oluşturacağı örgüte verilecektir.

Bireylerin düzenli ve sağlıklı spor yapmaları için gerekli olanaklar halk devleti tarafından sağlanacaktır. Sporun her dalında profesyonellik yasaklanacaktır. Yetenekli sporcuların geçimleri, beslenmeleri, gerekli malzemeleri, çalıştırıcıları vb. halk devletince sağlanacaktır. İnsanlık onuruna aykırı spor faaliyetlerinde bulunulması yasaklanacaktır.

Toplumunu aşırı ve lüks tüketime yönelten, tüketiciyi yanıltan ve kadınları cinsel metalar olarak sunan her çeşit mal ve hizmet reklamı yasaklanacaktır.

Her düzeyde, halkın tüketim kooperatifleri kurmaları teşvik edilecek ve halk devleti bu kooperatifler ile üreticiler arasında düzenli bağlar kurulması için gerekli önlemleri alacaktır.

12 yaşına kadar tüm çocuklara günlük olarak ve bedelsiz taze süt verilmesini sağlayacak olan halk devleti, kreşlerde, çocuk yuvalarında, okullarda bulunmayan çocukların sütlerinin evlerine teslimini sağlayacaktır.

Her yerleşim yerinde çocuklar için oyun yerleri, parklar vb. kurulacaktır. Eşlerin geçici sürelerle çocuklarını bırakabilecekleri, gece ve gündüz her saat görev yapan çocuk bakım birimleri kurulacaktır. Çocukların temel öğrenim kurumlarındaki tüm eğitim araç ve gereçleri devlet tarafından bedelsiz olarak sağlanacaktır.

Toplumun doğru ve sağlıklı haber almasını

da, eğitilmesinde, dinlenmesinde özel bir yere sahip olan radyo ve televizyon yayınlarına ilişkin oluşturulacak kurumların yönetsel özerklikleri sağlanacak ve her düzeyde kitle örgütlerinin ve siyasal partilerin eşit yararlanma hakkı getirilecektir. Özerk radyo ve televizyon kurumunun yönetici personelinin, doğrudan Genel Halk Konseyi tarafından belirlenecek adaylar arasından Halk Meclisi'nce atanması sağlanacaktır.

IX.
KADIN HAKLARI
VE DEVRİM

Halk iktidarında, cinsiyet farkı gözetmeksizin tüm bireylerin eşitliği açık ve net biçimde ortaya konacak ve kadınlara karşı her türlü ayrımcılık kaldırılacaktır. Yeni yurttaşlık yasasında kadınların özgür olarak eş seçme, serbest ve tam istemle evlenme ve boşanma hakkı kesin güvenceye alınacak, aile içinde eşlerin eşitliği ilkesi getirilecektir.

Kadınların kendi özgür iradeleri ile çocuk sahibi olma ya da kürtaj yaptırma hakları getirilecek ve bu hakkın kullanımını engelleyen sınırlamalar kaldırılacaktır.

Hamilelik ve analık izni olarak tüm kadınlara

120 gün ücretli izin verilecektir. Hamilelik süresince kadınlara zararlı olduğu saptanan işlerde çalışması önlenecektir. Halk devleti, kadına, hamilelik, loğusalık, doğum ve doğum sonrası dönemlerde gerekli hizmetleri ve hamilelik ile emzirme döneminde yeterli beslenmeyi sağlayacak olanakları, karşılıksız olarak sağlayacaktır. Emzirme döneminde kadın çalışanlara, bir işgününde ikiden az olmamak üzere, düzenli aralıklarla emzirme molası verilecektir.

Kadın çalışanların güvenli koşullarda çalışmaları sağlanacaktır. Sağlığına ve doğurganlığına zarar verecek işlerde kadınların çalışması yasaklanacaktır. Kadınların bir işgününde 20 kilogramdan fazla yük taşıması önlenecektir.

Toprak dağıtımı ve konut temininde kadınlarla erkeklerin eşit haklarla yararlanmaları esas alınacaktır.

Kadınların evişlerine kölece bağlı kalmalarını ya da günün büyük bir bölümünü evişleriyle geçirmelerini engelleyecek olanakların sağlanmasına özel önem verilecektir. Bu amaçla, çağdaş yaşamın getirdiği ve evişini asgariye indiren ev araç ve gereçlerinin, konutla birlikte teslimi sağlanacaktır.

Her çeşit kadın ticareti ya da kadınların meta olarak kullanımı yasaklanacaktır. Ticari meta olarak kullanılmış ve belli yaptırımlara sokulmuş kadınların topluma yeniden kazanılması ve onurlu bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli önlemler alınacak, eğitimleri yapılacak ve iş temin edilecektir.

X. EĞİTİM VE DEVRİM

Halk iktidarında, bireylerin bilimsel bilgi, gerçek ve demokratik kültür sahibi olmaları ve bunu sürekli olarak geliştirmeleri; toplumsal ve siyasal olaylarla ilgili olarak bilgilendirilmeleri; ekonomik, toplumsal ve siyasal oluşum ve gelişimin yasalarını kavramaları amacıyla, emeğin tüm değerlerin yaratıcısı olduğunun bilincinde, yurttaşlık hakkını koruyan ve kullanan, toplu yaşamın ve üretmenin evrenselliğini bilen, zgr bireyler olarak yetişmeleri için, her düzeyde eğitim ve Ğretim parasız olacaktır.

Bu amaçla. emperyalizmin dayattığı ve oli-

garşinin yürüttüğü, tek biçimli ve emirlere kayıtsız şartsız uyan kullar yaratmaya yönelik, ezbere dayalı gerici eğitim sistemi kaldırılacak ve yerine demokratik, çoğulcu, katılımcı ve üretime yönelik bir eğitim sistemi kurulacaktır.

Yeni eğitim sistemi, okul öncesi eğitim sınıflarından başlayarak, 8 yıllık temel eğitim ve 4 yıllık orta-öğretim şeklinde olacaktır. 8 yıllık temel eğitim tüm bireyler için zorunlu olacaktır. Sınıf geçme yerine ders geçme kuralı getirilecek ve ders öğretmenliği kurulacaktır. Rehber öğretmenlik kurumlaştırılacaktır. Orta öğretimde üretime yönelik dersler konulacaktır.

El becerisine dayalı mesleklerdeki çıraklık uygulaması kaldırılacak, bu mesleklere ilişkin eğitim, orta-öğretimde ders olarak konulacaktır. Bu derslerde öğretmenlik yapacak meslek sahiplerine belli bir ücret ödenecek ve asgari kazançları devletçe garanti altına alınacaktır.

Orta-öğretili bitiren her öğrencinin sınavsız olarak üniversite ve yüksek okullara girmeleri sağlanacaktır. Kurulacak 2 yıllık poli-teknik yüksek okullarla öğrencilerin kısa sürede üretime katılmasına olanak sağlanacaktır.

Üniversiteler, gerçek bilimsel ve yönetsel özerkliğe sahip kurumlar haline getirilecektir.

Üniversite öğrencilerinin, kendilerine ilişkin konularda söz ve karar sahibi olmalarını sağlamak ve eğitim planlamasına katılmaları için, demokratik esaslara bağlı Öğrenci Temsilcileri Konseyleri oluşturulacaktır. Tüm üniversite öğrencilerinin yurt olanaklarından ücretsiz olarak yararlanması sağlanacak ve çağdaş yaşamın olanaklarından yararlanmayı sağlayacak miktarda kredi ve burs temin edilecektir.

Okul dışı ve açık kitle eğitim kurumları oluş-

turulacaktır. Eğitim ve öğretimin toplumsal niteliğini ortadan kaldıran ve onu ticarileştiren tüm özel eğitim kurumları, okullar, üniversiteler, dershaneler kapatılacaktır.

Her düzeydeki eğitim ve öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlere ve öğretim üyelerine, uygun ve sağlıklı konutlar devlet tarafından temin edilecek ve buralardan bedelsiz olarak yararlanmaları sağlanacaktır. Öğretmen ve öğretim üyelerine, emeklilik durumunda, istedikleri yörede yaşam boyu kullanma hakkıyla bedelsiz konut temin edilecektir.

XI.
YARGI, YASALAR
VE DEVRİM

Hukukun üstünlüğünü ve yargının bağımsızlığını temel alan demokratik halk iktidarı, tüm bireylerin ırk, renk, dil, cins, dini inanç, siyasal görüş ya da düşünce ve ulusal köken ayrımı yapılmaksızın yasalar önünde tam ve gerçek eşitliğini sağlamak amacıyla, başta ceza yasası olmak üzere, temel yasaları, demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmasına olanak tanıyacak biçimde değiştirecektir. Mevcut Medeni Yasa lağvedilecek, demokratik bir yurttaşlık yasası çıkartılacaktır.

Halk iktidarıyla birlikte, tüm askeri mahkemeler, sıkıyönetim mahkemeleri ve DGM'ler kapa-

ılacaktır. Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Yargıtay ve Sayıştay üyeleri dahil olmak üzere, tüm yargıç ve savcıların halkoyu ile göreve getirilmeleri ve aynı biçimde görevden alınmaları esası getirilecektir.

Ceza yargılamalarında, halkın doğrudan katılımına dayalı jürili yargılama sistemi getirilecektir.

Tüm yasaların Anayasa Mahkemesi'nce incelenerek yürürlüğe girmesi sağlanacak ve her yasa için, bireylerin doğrudan Anayasa Mahkemesi'ne iptal davası açma hakkı getirilecektir. Danıştay'ın yürütmeyi durdurma, iptal vb. kararlarına, yürütmeyi kesin olarak uymasını sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır.

Bir suç ile itham edilen her birey, suçluluğu yasal olarak kanıtlanana ve hüküm giyene kadar masum sayılması esas olarak, bireye en kısa zamanda yöneltilen suçlamanın niteliği ve nedenleri, anladığı bir dilden ve açık olarak kendisine bildirilecektir. Sanığa her durumda susma hakkı tanınacaktır. Sanık, yargıç huzuruna çıkarılmadan ve yargıç kararı olmaksızın, 24 saatten fazla gözaltında tutulamayacaktır.

Her sanık savunmasını hazırlamak için gerekli zaman ve olanaklara sahip olacak ve savunma hakkı, hiçbir biçimle ve süreyle sınırlanmayacaktır. Sanık savunmasından dolayı ve savunmasında ileri sürdüğü düşünceleri nedeniyle cezalandırılmayacaktır.

İlk gözetim anından itibaren, yargılamanın her aşamasında sanıkların avukat bulundurma hakkı getirilecektir. Sanık avukatlarının, yargılama konusuna ilişkin olmak üzere, savcıların sahip olduğu tüm olanaklardan yararlanmaları sağlanacaktır. Devlet, istemleri halinde, her sanığa ücretsiz avukat temin edecektir.

XII. SİLAHLI GÜÇLER

Halkın üstünde ve halka karşı bir güç olan, emperyalistlerin ve oligarşinin hizmetinde bulunan ve profesyonel silahlı personele dayalı silahlı kuvvetler tümüyle tasfiye edilecektir. Halkın özerk ve istemsel silahlanmasına dayanan Halk Ordusu, ülkenin iç ve dış güvenliğinden sorumlu tek silahlı güç olacaktır. Halk Ordusunda görev alanlar, tüm yurttaşların sahip olduğu bütün haklara sahip olacaklardır.

Halk Ordusu içinde, halk milislerine dayanan ve Halk Konseyleri'ne bağlı bir iç güvenlik sistemi kurulacaktır. Bu güvenlik örgütünün üst yöneticileri doğrudan halkoyu ile seçilecek ve aynı biçimde

görevden alınabilecektir.

Tasfiye edilen oligarşinin polis ve jandarma gücü ile ordusunda görev yapmış profesyonel personelden, insanlık suçu işlememiş, devrime ve halka karşı faaliyette bulunmamış ya da Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi'nin açık çağrısı ile görevinden ayrılmış bulunan yurtsever ve demokrat bireyler, kıdem durumları gözönüne alınarak Halk Ordusu'nda görevlendirilebilecektir.

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ
HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ
SOSYALİST DEVRİM
PROGRAMI

GİRİŞ

Türkiye sınırları içinde proletaryanın siyasal savaş örgütlenmesi, proletaryanın öncü müfrezesi olan Türkiye Halk Kurtuluş Partisi, dünyanın her yanındaki, tüm ulusların devrimci proleter hareketlerinin tarihsel deneyimlerine dayanır; teorik ve pratik faaliyetlerinde, önkoşulsuz olarak, Marksizmi ve onun emperyalizm ve proleter devrimler çağındaki ifadesi olan Leninizmi eylem kılavuzu olarak kabul eder.

Türkiye Halk Kurtuluş Partisi, diyalektik ve tarihi materyalizmin mücadelesini ve propagandasını yapar; gerçekliği devrimci bir biçimde dönüştürmek üzere kavramada devrimci yöntem olarak onu kullanır; burjuva dünya görüşü ile oportünizm ve

revizyonizme karşı Marksist-Leninist ilkeler temelinde aktif bir biçimde mücadele eder; tutarlı proleter sınıf mücadelesi temelinde proletaryanın geçici, grupsal, ulusal ve kısmi çıkarlarını, onun sürekli, genel ve uluslararası çıkarlarına tabi kılar.

Türkiye Halk Kurtuluş Partisi, ülkemizde demokratik devrimin tamamlanmadığı, emperyalizme bağımlı olduğu ve emperyalizmin yeni-sömürgecilik koşullarında kapitalist gelişmenin dış dinamiklerle biçimlendiği gerçeğinden hareketle, proletaryanın, kesintisiz devrim perspektifine uygun olarak programını belirlemiş ve buna bağlı olarak mücadele edeceğini açıkça ortaya koymuştur. Türkiye Halk Kurtuluş Partisi'nin asgari programı, Türkiye Halk Kurtuluş Partisi'nin ideolojik, politik ve askeri öncülüğünü esas alan Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi'nin devrim programı olarak biçimlendirilmiştir.

Türkiye Halk Kurtuluş Partisi'nin bu programı, Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi'nin programı olarak somutlaşan asgari programla organik bir ilişki geliştirmiş olmakla birlikte, tüm dünya komünist partileri için geçerli olan temel ilkeleri, görevleri ve yönelimleri içermektedir. Bu açıdan Türkiye Halk Kurtuluş Partisi programı, yalın olarak proletaryanın ulusal/ülkesel bir programı olarak tanımlanamaz.

Kapitalist sistemin mezar kazıcılarının, yani devrimci proletaryanın ülke sınırları içindeki örgütü olarak Türkiye Halk Kurtuluş Partisi'nin programı, proletarya diktatörlüğü uğrunda mücadele eden devrimci programıdır, dünya komünizminin mücadele programıdır.

I. İNSANLIĞIN TARİHSEL GELİŞİMİ VE SINIFLI TOPLUMLAR _____

İnsanlar var oldukları andan itibaren yaşamak için mücadele etmişlerdir. Yaşamak ise, her şeyden önce, yemek, içmek, bannmak, giyinmek vb. şeyleri içermektedir. Bir insanın yaşayabilmesi için gerekli olan ilk ve temel gereksinimleri bunlardır. İşte insanın temel tarihsel eylemi, bu gereksinimlerin karşılanması ve geliştirilmesi için gerekli araçların üretimidir, maddi yaşamın üretimidir.

Bu ilk ve temel gereksinimlerin doyumu, doyurma eylemi ve doyum araçlarının üretilmiş olması yeni gereksinmelere yol açmıştır. İlk tarihsel eylem olarak bu yeni gereksinimlerin yaratılması,

herhangi bir dışsal engel ve içsel bunalımlar olmadığı sürece, artan yeni gereksinimler doğurarak evrenselleşmiştir. Bu evrenselleşme, gereksinimlerin, insani gereksinimler olmaları şeklinde olmuştur.

Ve insanlar kendi yaşamlarını yeniden üretmek için, bu temel ve yeni gereksinimleri doyurma eylemi yanında, bizzat kendilerini de yeniden üretmeyi sürdürmüşlerdir.

Böylece insanlar, bir yandan doğa ile ilişki içindeyken, diğer yandan kendi aralarında bir ilişki geliştirmişlerdir. Doğaya karşı mücadele ya da doğaya egemen olma savaşı, insanların birlikte faaliyetini zorunlu kılmıştır. Öte yandan kendilerini yeniden üretmeleri, kadın ile erkek arasında bir toplumsal ilişkiyi zorunlu kılar. İnsanlar, hiçbir zaman yalıtık, atomize bireyler olarak yaşamak ve kendi kendilerini üretmek durumunda olmamışlardır. Tüm bunların anlamı, insanların varoluşlarından itibaren, maddi koşullar tarafından belirlenmiş bir birliktelik içinde oldukları ve elbirliği ile yaşama ve kendilerini üretme durumunda olduğudur.

Ancak insanların kendilerini yeniden üretmelerinden başlayarak, doğal eğilimler (fiziksel güç vb.), gereksinimler, rastlantılar vb. nedeniyle işbölümü gelişmeye başlamıştır.

İnsanlık, başlangıçta, temel ve yeni gereksinimlerin sınırlılığına rağmen, bunları doyurma araçlarının (üretici güçlerin) az gelişmişliği nedeniyle, tüm bireylerin ya da bireysel-ailelerin gereksinimlerini doyuracak durumda değildi. Böylece gelişen işbölümü, az gelişmiş üretim araçlarının özel mülkiyetiyle birlikte, tek tek bireylerin ya da bireysel-ailelerin çıkarı ile birbirleriyle ilişkide bulunan tüm bireylerin ya da bireysel-ailelerin çıkarı arasında bir çelişki ortaya çıkarmıştır.

Bu çelişki, üretici güçlerin, yani gereksinme-

leri doyurma araçlarının az gelişmişliği nedeniyle çözülememiş ve giderek çözülmesi “olanaksız” bir görünüm kazanmıştır. Böylece insanların özel-bireysel çıkarları ile ortak-toplumsal çıkarlar arasında tam bir “zıtlık” bulunduğu ve bunun “insani”, “doğal” ve “tanrısal” olduğu şeklinde bir bilinç oluşmuştur.

“Toplumsal güç, yani çeşitli bireylerin işbölümü ile belirlenmiş el birliğinin sonucu olarak bir kaç misline çıkmış olan üretici güçler, bu bireylere, kendilerinin birleşik gücü olarak görünmezler; bunun nedeni, elbirlikteliğinin istemsel değil, doğal olmasıdır. Bu üretici güçler onlara, nereden gelip nereye gittiklerini bilmedikleri ve dışlarında varolan yabancı bir güç olarak görünür; onların denetleyemedikleri bir güçtür bu; hatta insanın iradesinden ve eyleminden bağımsız olarak çeşitli gelişim evrelerinden geçer, bununla da kalmayarak insanın eylem ve iradesine de yön verir.”

Her yeni üretici güç, sadece mevcut üretici güçlerin niceliksel genişlemesine değil, aynı zamanda işbölümünün bir genişlemesine de yol açar. Toplumsal ölçekte ilk büyük gelişme (avcılık ve balıkçılık yanında hayvanların yetiştirilmesi), giderek toprağın işlenmesine olanak tanıyan araçların ve yöntemlerin gelişmesine ve böylece tarımsal üretimin başlamasına yol açmıştır. Doğal olarak bu gelişmeyle birlikte, bu faaliyet kollarında çalışanlar birbirlerinden ayrılmaya başlamışlardır. Bu ilk toplumsal işbölümü, sanayi ve ticari faaliyetlerin ayrılmasıyla ikinci büyük işbölümüne yol açmıştır.

Tarım ile sanayi ve ticaretin ayrılmasıyla, kır ve kentin ayrılması ve bunların çıkarları arasında

bir çatışmanın ortaya çıkması gündeme gelmiştir.

Giderek yetkinleşen işbölümü, en açık biçimine maddi-emek ile zihni-emeğin birbirinden ayrılmasıyla ulaşmıştır. Bu andan itibaren birey, doğduğu andan itibaren belli bir işbölümüne tabi olarak, yaşam boyu belli bir konuda faaliyette bulunur hale gelmiştir.

Zihni-emeğin maddi-emekten ayrılması, doğrudan üreticilerin her türlü entelektüel ve kültürel faaliyet dışına itilmesi ve düşünsel olarak geri durumda kalmalarını getirmiştir. Böylece de, düşüncesiz eylem ile eylemsiz düşünce ortaya çıkmıştır.

Toplumsal gereksinmelerin doğrudan üreticilerinin entelektüel ve kültürel faaliyetin dışına itilmesi, onların her türlü yaratıcı faaliyetini engellemeye başlamıştır. Giderek bu durum, üretimin geliştirilmesi ve yönetimine ilişkin her türlü faaliyetin dışına itilmelerini kaçınılmaz kılmıştır. Çünkü onlar, bunu gerçekleştirebilecek bilgi birikiminden yoksun bırakılmışlardır. Sonuçta, insanların büyük bir çoğunluğu, kendi ürünlerine bile sahip olmayan bireyler olarak ve salt pratik gereksinmelerin çerçevesi içine itilmişlerdir. Bu da insani duyuların giderek bozulmasını ve yer yer yok olmasını getirmiştir. En temel insani gereksinmelerin başında gelen yemek yeme eylemi bile, hertürlü tad alma duyusundan ayrılmış ve giderek içgüdüsel (ya da hayvani) bir eylem haline dönüşmüştür. İnsanların kendi tarihsel eylemlerinin ürünü olan her türlü insani duyu ve duyu nesnelere, insanların çoğunluğunun dışında bir değer ve anlam sahibi olmuştur. İnsanlar, kendi emek ürünlerinde olduğu gibi, bu kendi özgüçlerinden ayrılmasıyla, kendi geleceklere tam bir kayıtsızlık göstermeye itilmişlerdir.

“İşi bölerek, insan da bölünür. Bir tek faaliyetin yetkinleşmesi, bütün öbür fiziki

ve entelektüel yeteneklerin feda edilmesi sonucunu verir. İnsanın bu solup sararması, en yüksek gelişmesine manüfaktürde erişen işbölümü arttığı ölçüde artar. Manüfaktür, sanayiye tekil parçasal işlemlerine ayırır ve bu işlemlerden her birini ömür boyu mesleği olarak tekil bir işçiye verir, böylece onu bütün yaşamı boyunca belirli bir parçasal göreve ve bir akte zincirler. İşbölümü sadece işçileri değil, ama işçileri dolaylı ya da dolaysız biçimde sömüren sınıfları da kendi faaliyetlerinin aleti durumuna düşürür; işlenmemiş zekalı burjuva, kendi öz sermayesi ve kendi öz kâr hırsının; hukukçu, kendisini bağımsız bir güç gibi egemenlik altına alan kemikleşmiş hukuk düşüncelerinin; 'kültürlü sınıflar', genel olarak, bir yığın yerel önyargı ve küçüklüklerin, kendi öz fizik ve moral miyopluklarının, bir uzmanlığa uyarlanmış bir eğitimden ve –saf bir tembellik de olsa– bu uzmanlığın kendisine yaşamı boyunca zincirlenmelerinden doğan sakatlanmışlıklarının kölesidirler.”

Tüm çelişkileriyle işbölümünün oluşumu ve gelişimi, aynı zamanda emeğin ve emek ürünlerinin, nicelik ve nitelik olarak eşitsiz dağılımıyla birleşerek insanlar arasında özel mülkiyetin ortaya çıkmasına yol açmıştır. (Bu mülkiyetin ilk biçimi, aile içinde, kocanın kadın ve çocuklar üzerindeki egemenliğini sağlayan aile mülkiyeti olmuştur.)

Kısacası, işbölümü ile özel mülkiyet birbirine bağlıdır ve işbölümü, insanın pratik faaliyetidir; mülkiyet ise bu faaliyetin ürünüdür.

İşte insanlığın tarihsel gelişmesinde ortaya

çıkımsız olan köleci toplum, feodal toplum ve kapitalist toplum, bu antagonist çelişkilerin belirlediği ve bu çelişkilerin keskinleştiği toplumlardır.

Kapitalist toplum, burjuva toplumu, insanlığın son antagonist şeklidir. Bu son antagonist toplumun ortadan kaldırılmasıyla insanlığın gerçek ve nihai kurtuluşu gerçekleşecektir.

II.
THKP'NİN NİHAİ HEDEFİ :
DÜNYA KOMÜNİZMİ _____

Proletarya partisi olarak Türkiye Halk Kurtuluş Partisi'nin ulaşmaya çalıştığı nihai hedef, tüm dünya proletaryasıyla birlikte kapitalist dünya sisteminin yerine komünist dünya sistemini geçirmektir.

Tarihsel gelişim sürecinin kaçınılmaz sonucu olan komünist toplum, insanlığın tek çıkış yolu, tek kurtuluş yoludur. Çünkü ancak bu toplum, insanlığın elde kalmış son insani yanlarını da yok etmekle tehdit eden ve bir bütün olarak insanlığın yok oluşunu maddeleştirmeye çalışan kapitalist sistemin temel çelişkilerini ortadan kaldırabilir.

Komünist toplum, toplumun sınıflara bölünmesine son verir; üretimdeki anarşiyi kaldırarak, insanın insan tarafından sömürülmesinin bütün biçimlerini ortadan kaldırır, uzlaşmaz çelişkilere sahip sınıfların yerine emeğin dünya çapındaki bütünsel birliğini geçirir; insanlar, ilk kez kendi tarihlerini bilinçli olarak kendileri yapmaya başlarlar; sınıfsal ve ulusal savaşlarda sayısız insanın yaşamının ve insanlığın yaratmış olduğu tüm insani zenginliklerin yok edilmesi yerine, insanların bütün yetenek ve emeğini, doğaya ve doğanın insanileştirilmesine, kendi kolektif gücünü geliştirip güçlendirmeye yönelir.

Komünist dünya sistemi, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyeti kaldırıp, bunları kamu mülkiyetine dönüştürmeye paralel olarak, üretimdeki anarşiye, rekabetin yıkıcı egemenliğine, toplumsal üretimin bencil çıkarlar için gelişmesine son vererek, insanların insani gereksinmelerine uygun olarak üretimin toplumsal-planlı biçimde dünya çapında düzenlenmesine geçer. Böylece üretimdeki anarşi, üretim bunalımları ve paylaşım savaşları kaybolur.

Özel mülkiyetin kaldırılması, sınıfların yok olması, insanın insan tarafından sömürülmesine son verir. Çalışma, sömürücü sınıflara yarayan bir yaratma işi olmaktan çıkar. Çalışmak, salt bir yaşam aracı olmaktan çıkarak, yaşamın en başta gelen insani gereksinmesi durumuna ulaşır. Yoksulluk ortadan kaybolur, insanlar arasındaki ekonomik eşitsizlik, ezilen sınıfların sefaleti onların maddi varoluşlarındaki genel yoksulluk ortadan kalkar; insanların işbölümü içindeki hiyerarşileri ve bununla birlikte maddi-emek/zihni-emek arasındaki karşıtlık ortadan kalkar; ve cinsiyetler arasındaki toplumsal eşitsizliğin bütün izleri silinir. Tüm bunlarla birlikte

ve aynı zamanda, sınıf egemenliğinin organları olan devlet ve devlet zoru söner. Böylelikle her türlü zor kavrayışı da yokolup gider.

Sınıfların ortadan kalkması, sömürücü sınıfların her türlü entelektüel üretim ve yönetim tekelinin bir daha geri gelmemek üzere kalkmasını getirir. Kültür, kişisel, ulusal ve sınıfsal farklılıklarını yitirerek, herkesin ortak malı haline gelir. Komünist toplumda üretici güçlerin gelişmesi, bütün insanların yaşam düzeylerinin yükseltilmesi ve maddi üretime ayrılan zamanın büyük ölçüde azaltılmasını mümkün kılarak kültür alanında tarihte eşî görülmemiş bir çiçek açma dönemini başlatır.

Bütün ulusal-devlet sınırlarını parçalayan, tarihlerinde ilk kez birleşmiş insanlığın bu yeni kültürü, insanlar arasında açık ve temiz ilişkilere dayanacaktır. Bu nedenle, o, mistisizmi, dini önyargıları ve batıl inançları ortadan kaldıracak ve böylelikle zafere ulaşan bilimsel bilginin gelişmesine büyük bir itilim sağlayacaktır.

Bu gerçek ve nihai kurtuluşun gerçekliğinde, bireyler için çalışma bir yük değil, bir zevk olacaktır. Hiç kimse için tek bir özel faaliyet ya da iş zorunluluğu olmayacak, herkes istediği her dalda çalışabilecektir. Toplum genel üretimi düzenlediği için, insanın bugün bir şey, yarın başka bir şey yapması, *“sabahleyin avlanmak, öğleden sonra balık tutmak, akşam hayvan yetiştiriciliği yapmak, yemekten sonra eleştiri yapmak”* mümkün olacaktır. Birey tüm bunları yaparken, bir avcı, balıkçı, çoban ya da eleştirmen olmaksızın bir zihne de sahip olacaktır.

Komünist toplumda, insanlar, insanileştirilmiş bir doğada, insani duyulara sahip olarak özgürce yaşamak, üretmek ve gereksinmelerini doyurmak durumunda olacaklardır. 19. yüzyıl Fransız

proletaryasının şu ünlü talebinin gerçekleştiğini bayraklarına yazacaklardır:

HERKESTEN YETENEĞİNE GÖRE,
HERKESE GEREKSİNMESİNE GÖRE.

Bu nihai amaç, yani komünist toplum, hiçbir biçimde yerel düzeyde ya da dar ulusal sınırlar içinde gerçekleşemez. Komünist toplum evrensel bir gerçekliktir ve tüm dünya proletaryasının ortak ve birleşik eylemiyle gerçekleşecektir. Henüz kapitalizm koşullarındayken ve hatta kapitalist gelişimin daha alt düzeylerindeyken bile proletarya, böyle bir amaca yönelik olarak tüm faaliyetlerini birleştirmek zorundadır. Bu birleşik hareket, proletaryanın iktidarda olduğu ölkelerde sosyalizmin inşasının, yani komünist toplumun önkoşullarının yaratılması faaliyetinin birleştirilmesi demektir. Bunun yolu ise, nihai amaca uygun olarak ve bu amaca ulaşmak için tek ve ortak sosyalist programdan geçer. Ve ancak böyle bir program çerçevesinde, yerel ve ulusal sınırlar içinde faaliyet söz konusu olabilir. Ulusal sınırlar içinde proletarya ve partisinin görevi, bu ortak tek program hedeflerine uygun olarak ve ona ulaşmak için, kendi ulusal engellerini hızla aşmak olacaktır.

III. PROLETARYA DEVRİMİ VE PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ _____

Çağımız, emperyalizm ve proleter devrimler çağıdır.

Serbest rekabetçi kapitalizmin tekelci kapitalizme dönüşmesiyle birlikte, üretim araçlarının özel mülkiyeti ile üretimin toplumsal niteliği arasındaki çelişki, sonal olarak çözümlenebilecek boyutta bir antagonizma kazanmıştır. Bu antagonizma, kapitalizmin sürekli ve genel bunalımını ortaya çıkararak, sosyalist devrimlerin nesnel koşullarını olgunlaştırmıştır.

Günümüzde kapitalizmin sürekli ve genel

bunalımının III. dönemi yaşanmaktadır. I. ve II. bunalım dönemlerinden farklı olarak bu dönemde emperyalizm yeni-sömürgecilik yöntemleriyle sömürsünü ve baskısını sürdürmektedir. Dünyanın 1/3'nün emperyalist sömürünün dışına çıkmış olması, emperyalizmin tarihinde en büyük pazar sorunu ile karşı karşıya kalmasına yol açmıştır. Bir yandan pazar sorunu, diğer yandan pazarların sürekli olarak devrimlerle yitilmesi karşısında emperyalizm, artan oranda ekonomisini askerileştirmiştir.

Askerleştirilmiş ekonomi, III. bunalım döneminde, gerek emperyalist-kapitalist ülkelerdeki proleter devrimci mücadelelerin, gerekse geri-bıraktırlmış ülkelerin halk devrimlerinin gerçekleştirilmesinde, proletaryanın ve ezilen halkların karşısına büyük bir emperyalist askeri gücün çıkartılması sonucunu doğurmuştur. Bu durum, gerek kapitalizmin iç dinamikle geliştiği ülkelerde, gerekse bu dinamiğin çarptırıldığı geri-bıraktırlmış ülkelerde, proletaryanın sosyalist devrim yönündeki mücadelesine şiddete dayanan devrimden başka bir yol bırakmamaktadır.

III. bunalım döneminde emperyalizmin yeni-sömürgecilik metotları ve ekonominin askerleştirilmesi, dünyanın her yerinde "barışçıl mücadele biçimleri"nin yürütülmesini ve bu yolla burjuva iktidarlarının yıkılmasını olanaksız kılmıştır.

Emperyalizmin muazzam askeri gücü karşısında, sosyalist devrimlerin "barışçıl" yolunun kazanılması olanaksızdır. Bu, proletaryanın barışın, barışçıl mücadelenin mutlak karşıtı olmasının bir ürünü değildir. Proletarya, her zaman böyle bir yolun olmasını ister ve buna karşı direnecek son kişiler, proleterler ve komünistler olmuştur.

Ancak sınıf mücadelelerinin tarihi göstermiştir ki, toplumun ve insanlığın yeniden inşası, ger-

çek ve kalıcı kurtuluşu tek bir sınıf tarafından, proletarya tarafından gerçekleştirilebilir. Proletarya, insanlığın gerçek ve kalıcı kurtuluşunun nasıl gerçekleşeceği ortaya konduğu andan itibaren, her zaman ve her yerde burjuvazi tarafından bir devrimle zorlanmıştır.

Zor araçları tekeline elinde bulunduran burjuvazi, bu araçlarla, yani şiddet yoluyla varlığını korumak ve proletaryanın insanlığın gerçek kurtuluşuna yönelik tarihsel hareketini engellemek için çaba göstermiştir. Bu koşullar altında proletaryanın, burjuvazinin dayatmaları karşısında geri çekilmesi, insanlığın gerçek ve kalıcı kurtuluşu amacından vazgeçmesi olanaksızdır.

Eğer burjuvazi, kendi silah tekeline dayanarak ortaya koyduğu dayatmalardan, kendi kendine uzaklaşabilecekse, bundan proletarya sadece memnuluk duyar ve bunun kalıcılığı koşullarında zora başvurmaktan kaçınabilir. Ama sadece bu koşulla.

Böyle bir gelişmenin, kapitalizmin ve emperyalizmin nesnel gerçekliği ile çatışacağı de açıktır. Bu nedenle, burjuvazinin böyle bir tutum içine girmesini istemek, ütopya dan başka bir şey değildir.

Burjuvazinin zora başvurmasının, savaşların ortadan kaldırılmasının tek yolu, bu ülkelerde iktidarın proletaryanın eline geçmesidir. Yoksa proletaryanın tek yönlü olarak, kendisine bağlı ve kendisinden istenen bir “barışçıl”lığı savunması olanaksızdır. Tersine bir tutum, silah tekeline sahip burjuvazi karşısında proletaryanın silahsızlandırılmasından başka bir anlama gelmez.

Toplumsal devrimlerin ve insanlığın gerçek kurtuluşunun barışçıl yollardan olup olmayacağı nesnel bir sorundur ve öznel olarak sadece burjuvaziye bağlıdır ve burjuvazinin sorunudur. Proletarya, tarihsel olarak, burjuvazinin kendisine karşı ilan

etmiş olduğu savaşı kabul etmekten başka bir şey yapmamıştır ve yapmayacaktır da.

III. bunalım döneminin ilişki ve çelişkileri sonucu dünya proletaryasının ve halklarının devrimci mücadelesinin karşısında birleşmiş bir emperyalist güç bulunduğu gerçeği de, artan oranda proletarya enternasyonalizmini gerektirmektedir. Artık alt edilmesi gereken, yalnızca ulusal ya da ülke ölçüğünde egemen sınıflar ya da burjuvazi değil, bir bütün olarak emperyalist sistemdir. Bu ise, tüm yerel ya da bölgesel çelişkilerin uluslararası bir boyut kazanması demektir. Böyle bir gelişmeden, tek yönlü olarak yapılmış anlaşmalarla ya da ABD emperyalizmi ile yapılacak ikili anlaşmalarla uzak durmak olanaksızdır.

Emperyalizm, iktidara geçmiş proletaryanın emperyalist ülkelerle doğrudan bir savaşıyla da yok edilemez. Emperyalist devletler ile proleter devletlerin doğrudan savaşının kaçınılmazlığı teorisi, son tahlilde, dünya proletaryasının ve emekçi kitlelerinin gücüne güvenmemenin ifadesidir ve troçkist devrim ihracı teorisinin bir yansımasıdır.

Emperyalist ülkelerde proletaryanın zaferi, bizzat bu ülkelerin proletaryasının eseri olacaktır. Bugün bu ülkelerde mevcut “komünist” partilerin pasifist ve revizyonist nitelikleri unutulurken, bu ülkelerde proleter devrimlerin gecikmesinin nedenleri açıklanamaz.

Mevcut tarihsel koşullarda emperyalist ülkelerde proletarya devriminin, süreç olarak en son gelişeceği ve gerçekleşeceği düşüncesiyle, devrimin geri-bıraktırılmış ülkelerdeki zaferine bel bağlamak da, aynı oranda hatalıdır.

Bugün emperyalist ülkelerde proletarya devriminin nesnel koşulları her zamankinden çok daha fazla olgundur. Eksik olan öznel koşullardır ve bun-

ların yaratılması da, herşeyden önce, bu ülkelerdeki proletarya partilerinin pasifizmden, reformizmden ve revizyonizmden arındırılması ile mümkündür. Bir başka deyişle, bu ülkelerdeki Marksist-Leninistlerin, doğru bir çizgiye sahip olarak yeniden, örgütlenmeleri şarttır.

Savaşmaya cesaret edemeyenlerin zaferden söz etmeye hakları yoktur.

Zorlu ve kanlı bir iç savaş olmaksızın ya da böyle bir savaş olasılığı göze alınmaksızın, yani barışçıl yollarla, emperyalist ülkelerde proletaryanın iktidarı fethetmesi mümkün değildir. Böyle bir iç savaşları, salt geri-bıaktırılmış ülkelerin emekçi halkının katlanması gereken bir olgu olarak görmek ve böyle bir savaşı kendi burjuvazisine karşı yürütmekten kaçınmak, proletaryaya ve onun devrimine ihanetten başka bir şey değildir.

80'li yıllarda, özellikle Batı-Avrupa'nın emperyalist ülkelerinde yaygınlaşan nükleer savaş tehlikesine karşı "barışçılık", bu ülkelerde proletaryanın burjuvaziye karşı mücadelesini olumsuz yönde etkileyecek boyutlara ulaşmıştır. Kurgusal idealizmin perspektifinden bakarak, emperyalist burjuvazinin "çılgınlığı"na dayalı senaryolar yazılması, bizzat burjuvazinin her ne pahasına olursa olsun kendi varlığını koruyacağı anlayışını güçlendirmektedir. Ve her yerde bu senaryoları destekleyen burjuvazi olmaktadır.

Emperyalist burjuvazinin nükleer silahlarını kullanmasını engellemenin tek yolu, onların ülkesini, savaşın öncephesi haline getirmekten geçer. Bu da, bu ülkelerin proletaryasına, son elli yılın en ağır ve zorlu görevini yüklemektedir. Revizyonist ve pasifist "komünist" partilerin bu ülkelerde, geri-bıaktırılmış ülke halklarının kanlı savaşlarının zaferleriyle elde ettikleri seçim zaferlerinin sonu gelmiştir

artık.

Emperyalist ülkelerin proletaryasının bu parti yöneticilerinin aldatmalarıyla “refahtan pay alma” mücadelesine sokularak pasifize edilmişlikleri, bugün dünya proleter devrimci mücadelesinin en önemli engeli durumundadır.

Ulusal sınırlar içinde ya da ülke çapında proletarya partilerinin görevi, tek bir program çerçevesinde ve bu programı gerçekleştirmek için, iktidarı burjuvazinin elinden almaktır. Bu iktidar mücadelesi, emperyalist ülkelerin birleşik ya da tek tek müdahalesi koşulları içinde yürütülecektir. Gerek kapitalizmin iç dinamiklerle geliştiği ülkelerde, gerekse henüz demokratik devrimin tamamlanmadığı bizim gibi ülkelerde proletarya ve partisi, böyle bir çatışmaya girmeksizin sosyalist devrimi ya da sosyalist devrim yolunu gerçekleştiremeyecektir.

Geri-bıraktırılmış ülkelerde demokratik halk devriminin, ancak ve ancak proletaryanın öncülüğünde gerçekleşebileceği gerçeği de, bu ülkelerin proletaryasına değişik görevler yüklemektedir.

Bizim gibi ülkelerde proletarya ve partisi, kesintisiz devrim perspektifi içinde demokratik halk devrimi ile sosyalist devrim arasında sürekli ve sistemli bir bağlantı kurmak ve asgari program ile azami program arasında organik bir ilişki geliştirmek zorundadır.

Yeni-sömürgecilik koşullarında geri-bıraktırılmış bir ülke olan Türkiye’de, Türkiye Halk Kurtuluş Partisi, Leninist devrim anlayışı ile demokratik halk devrimi (anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrim) programını sosyalist devrim programıyla organik bir bağlantı içinde oluşturmuştur.

Türkiye Halk Kurtuluş Partisi’nin asgari programı, anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrimle iktidarı ele geçirilmesinin programıdır. Bu halk ikti-

danı, işçilerin ve köylülerin, bağımsız bir ülkede, insan haklarına, insan emeğine saygılı, hukukun üstünlüğünü kabul eden, laik, toplumsal, devrimci-demokratik iktidarı olacaktır. Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi programı olarak maddeleşen bu asgari program hedeflerine ulaşılması, Türkiye’de sosyalist devrimin gerçekleştirilmesi için gerekli koşulları yaratacaktır. Ve ancak bu şekilde sosyalist devrimin başarılı gerçekleşmesi olanaklı hale gelebilir.

Türkiye Halk Kurtuluş Partisi, bu bağlamda, proletaryanın ulusal ya da ülkesel düzeyde iktidarı ele geçirdiği her yerde, kapitalizmin gelişme düzeyi ne kadar eşitsiz olursa olsun, şu temel sorunları çözmek için, belirlenmiş amaçlar doğrultusunda faaliyet gösterilmesinin zorunluluğunu kabul eder:

1) SÖMÜRENLERİN BASKI AYGITININ PARÇALANMASI VE PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜNÜN KURULMASI

Dünya çapında devletin sönmesine yönelik bir sürecin ilk halkası olarak proletaryanın görevi, burjuvazinin devlet aygıtını parçalamaktır. Ancak bu görev, anarşizmin savladığı gibi, devletin hemen yok edilmesi demek değildir ve olamaz da.

Burjuva devlet aygıtının proletarya tarafından parçalanarak ele geçirilmesi, bürokrasi ve militarizmin köklü bir biçimde dönüşümünün gerçekleştirilmesi demektir.

İlkin, burjuvazinin özel silahlı adamlarına dayalı militarist aygıt lağvedilerek, yerine proletaryanın özerk silahlı örgütlenmesi geçirilecektir.

Dünya çapında proletaryanın zaferi gerçekleşmediği sürece, kapitalist-emperyalizm varlığını sürdüreceği için, silahlı örgütlenmelerin tüm olarak ortadan kaldırılması olanaksızdır. Gerçek bir silah-

sızlanma ve kalıcı bir barış, ancak ve ancak proletaryanın dünya çapındaki zaferi ile olanaklıdır. O ana kadar, proletarya kendi iktidarını, emperyalist saldırıya karşı savunmak zorundadır. Ancak bu zorunluluk, profesyonel bir silahlı gücün varlığının nedeni olarak kabul edilemez.

Ulusal/ülkesel düzeyde iktidarı ele geçiren proletarya, dünya proletaryasıyla aktif bir dayanışma içinde, kendi ülkesinde ve ülkesine yönelik her türlü emperyalist saldırıya karşı tüm emekçilerin istemsel silahlanmasına dayanmak zorundadır. Tüm proleter devrimci savaşların ve halk kurtuluş savaşlarının gösterdiği gerçeklere dayanarak inşa edilecek bir savunma stratejisi, ancak böyle bir silahlı örgütlenmeyle başarılı olabilir.

Teknolojik gelişmeye bağlı olarak gün be gün konvansiyonel silahlarını yetkinleştiren emperyalizme karşı aynı yetkin silahların üretilmesini tek hedef olarak alan bir savunma sanayi ve buna dayanan bir silahlı örgütlenme, toplumun sosyalist gelişimini engelleyen büyük çelişkiler yaratmadan, varlığını sürdüremez.

İktidarı proletarya tarafından ele geçirildiği koşullarda, “yetkin silah üreticilerinin daha az yetkin silah üreticilerini yeneceği” belirlemesinin devletler arası bir savaş için geçerli olduğu unutulur. Yapılacak bir silahlanma ve silahlı örgütlenme, diğer sorunların yanında, burjuva devlet aygıtının parçalanması önünde önemli engeller olacaktır. Ayrıca bu tür bir silahlı örgütlenme, sosyalist ülkelerde profesyonel yöneticiler ve uzmanlaşmış görevler ortaya çıkartarak, uzun dönemde işbölümünün daha da yetkinleşmesine neden olabilecektir.

İşte bu ve benzeri nedenlerle, daha da önem kazanan militarizmin tasfiyesi yönünde iktidardaki proletaryanın eylemi, her zaman ve her yerde, pro-

letaryanın özerk silahlı örgütlenmesine dayanmak zorundadır.

İktidarı ele geçiren proletaryanın diğer temel görevi de, bürokrasiyi dağıtmak olacaktır.

Bu görev, ilk andan itibaren bürokratik işlemlerin basitleştirilmesi eylemi ile, bu görevlere getirileceklerin seçim yoluyla belirlenmesi şeklinde maddeleşecektir. Siyasal yönetim ile diğer toplumsal yönetim faaliyetlerinin kitleleştirilmesi söz konusu olduğundan, bu basitleştirme eylemi büyük öneme sahiptir. Bürokratik işlemlerin basitleştirilmesi, her düzeyde yönetimin kitleleştirilmesi için bir ön koşuldur.

Bu basitleştirme eylemi, öncelikle, ürünlerin değerinin belirlenmesi, emeğin üretim topluluklarına dağıtılması ve emek-zamanının düzenlenmesi yönünden basitleştirilmiş bir muhasebe sisteminin kurulması demektir.

Üretim araçlarının devlet mülkiyeti haline getirilmesiyle birlikte, üretim sürecine ilişkin tüm bürokratik işlemler, devlet bürokrasisi içine girmiş olacaktır. Böylece kapitalist toplumdaki ikili bürokratik faaliyet, tek bir bürokratik faaliyet olarak, yani devlet faaliyeti olarak birleşerek, olağanüstü boyutlar kazanma eğilimini taşır. Bu nedenle de, bürokratik işlemlerin basitleştirilmesi ile bürokrasinin dağıtılması görevleri birleşik olarak ele alınmak zorundadır.

Özel mülkiyete dayalı toplumlardaki devletin baskı aygıtının işlevlerinin bürokrasisi, ilk andan itibaren basitleştirilerek, bu işler bürokratlara özgü bir meslek olmaktan çıkartılacaktır. En çok ve en sık görülen zimmetleme ve yargısal işlemlerin özel bir yere sahip olduğu hesaba katılacaktır. Kişilerin yazılı hukuk sözleşmelerine olan bağlılıkları ve bu belgelerin yasal kanıt olarak benimsenmesi, burju-

va ilişkiler içinde bürokratik işlemlerin yoğunlaşmasının bir nedeni olduğu gerçeğinden yola çıkarak, hukuki düzenlemeler ivedilikle yapılacaktır. Bu düzenlemeler, kişilerin sözlü beyanlarına dayalı bir sis-tem yönünde ele alınacaktır.

Üretimin ve nesnelerin yönetimi ve denetimi, tüm toplum tarafından yapılmasının sağlanmasıyla, bu işlerin uzmanlaşmış bireyler yoluyla gerçekleştirilmesine son verilir. Toplumun bunu yapabilmesinin temel önkoşulu, bürokratik işlemlerin basitleştirilmesiye, ikinci önkoşulu da yerinden yönetim ve görevlilerin seçimle işbaşına getirilmeleridir.

Doğrudan üretim sürecine ilişkin defter tutma ise, ürünlerin emek-zamanına bağlı bir değer ölçüsü ile yürütülür. Bunlar, bilgisayar teknolojisindeki gelişmelerle merkezi bir stok değerlendirme sistemi haline dönüştürülür. Üretim ile tüketim arasındaki gerçek ve tam uyumu sağlamak, üretici güçlerin verimsiz kullanımının önüne geçeceği için, bu sistemler özel bir öneme sahiptir. Kapitalist üretim ilişkileri çerçevesinde ortaya çıkmış olan veri okuma ve değerlendirme sistemleri, her düzeyde toplumsal üretim ve tüketim dengesi sağlayacak hale getirilebilir.

Bilgisayar teknolojisinin bugün maliyetleri düşürerek artı-değer üretimini artırmak amacıyla kullanılması, kapitalist üretim ilişkilerinin bir sonucudur ve doğal olarak, bu araçların toplumsal amaçlarla kullanılması önünde engel oluşturmaktadır. Üretimin toplumsal niteliği ile üretim araçlarının özel mülkiyeti arasındaki uzlaşmaz çelişkinin bu dışı vurumu, genelde önemli bir yanılsama yaratmaktadır.

Bu yanılsama, kapitalizm koşullarında bilgisayarın uluslararası planda ilişkilerin düzenlenmesi

için bir iletişim aracı olarak kullanılabileceğidir. “Bilim bankaları”, “tele-konferans”, çokterminalli bilgisayarlar vb. gelişmeler, bilgisayar teknolojisinden çok, iletişim teknolojisindeki gelişmelerle ilintili olduğu unutulmaktadır. Kapitalist mülkiyet altındaki fabrikaların tek bir merkezi yönetimde birleştirilmelerinin, mekan olarak gereksizleşmesi, doğrudan özel mülkiyetin gereksizliğini ifade etmektedir. Bu nedenle, mülk edinilemeyen ya da edinilmesinin kârlılığı ortadan kalkmış bilgilerin uluslararasılaştırılması, kapitalizmin ulaşabileceği limitleri belirler.

Bugün üretim araçlarında kapitalistin mülkiyet konusu yapmadığı alanlardaki uluslararasılaşma çabalarına bakarak, geleceğe dönük içsel gelişmelerden söz etmek yanlış olacaktır.

Burjuva devlet aygıtının bu parçalanmasına paralel olarak proletaryanın özerk silahlı örgütlenmesine ve bürokratik işlemlerin alabildiğine basitleştirilmesine dayanan yeni sosyalist devlet, yani proletarya devleti, çoğunluğun iktidar aygıtıdır ve çoğunluğun yönetimini ifade eder. Bu devlet aynı zamanda, egemen sınıf olarak örgütlenmiş proletaryanın diktatörlüğünün aracıdır. Proletarya diktatörlüğü, emekçi halk için demokrasidir ve sömürücülerin, halkı ezenlerin, halkları yüzyıllardır demokrasiden dışlamış olanların zorla bastırılması, demokrasiden dışlanmasıdır. Tarihsel olarak “komün”, “sovyetler” olarak gerçekleşmiş bulunan bu devlet, siyasal yönetimin kitleleştirilmesidir.

Proletaryanın ve diğer emekçi kitlelerin bulunduğu her yerde oluşturulan komiteler, proletarya iktidarının yönetim gücünü oluştururlar. Güçler aynı doktrinin yadsınmasına dayanan, doğrudan yönetimin gerçekleşmesine olanak tanıyacak sayıda nüfusun olduğu yerlerde oluşturulan yerel birimler, proletarya iktidarının gerçek alanı olacaktır.

Bu birimler, kapitalizm koşullarında sıradanlaştırılmış belediyelerden farklı olarak, siyasal karar ve yönetim organları olarak faaliyet gösterirler. Aynı şekilde yargı organları, bu birimlerce seçilmiş kişilerce oluşturulur. Böylece yasama ile yürütmenin ve giderek yargının ayrılığı ortadan kalkar.

Proletarya iktidarında, tüm görevler seçilmiş komiteler tarafından yürütülür ve komiteler faaliyetlerinden dolayı seçmenlerine karşı sorumludurlar. Seçimler, mümkün olan ve toplumsal faaliyetlerin nesnel koşulları tarafından belirlenen zaman dilimlerinde yenilenir. Seçilmiş görevliler, görev süresi dolmadan da, seçmenlerin çoğunluğunun istemi ile geri çağrılabilir.

Yerel yönetim komiteleri, bölge düzeyinde konseyler oluşturarak, birimlerde alınmış kararların ve önerilerin, bölgesel olarak bütünleştirilmesini gerçekleştirirler. Bölge konseyleri de, dünya sosyalist toplumu kurulana dek, ülke düzeyinde Genel Konseyi (Genel İşçi Sovyeti) oluştururlar. Genel İşçi Sovyeti, bölge konseyleri üyeleri arasından, bölgelerde yapılacak doğrudan seçimlerle oluşturulur. Ancak bu seçimlerde bölge konseylerinde yer almamış yurttaşların da aday olmalarını sağlayacak düzenlemeler yapılır.

Genel İşçi Sovyeti, yasama ve yürütme gücü olarak, ülkenin bütününe ilişkin bir organ niteliğinde olacaktır. Sürekli çalışma durumunda olan Genel İşçi Sovyetinde ele alınacak her öneri, ilkin yerel birimlerde ve bölge konseylerinde görüşülür. Genel İşçi Sovyeti, bu görüşmeler sonucunda ortaya çıkan kararların birleştirildiği bir platform görevini de yerine getirir.

İlk bakışta bu yönetim tarzı, hızlı karar alınmasını engelleyici gibi görünse de, toplumun genel kuralları belirginleştiği ve yerleştiği oranda,

önemsiz bir sorun olarak kalır. Ayrıca toplumun sosyalist örgütlenmesinin yetkinleşmesiyle, insanlar, kendi tarihlerini bilinçli olarak kendileri yapacak durumda olacaklarından “hızlı karar alma” sorunu ortadan kalkacaktır. Zaten “özgürlüğün egemenliği, insanların dıştan bir zorlamayla çalışmalarının bittiği yerde başlar”.

Proletarya diktatörlüğünde tüm bu faaliyetlerin yanında, burjuva hukukunun aşılması için, gerekli kitlesele eğitimle birlikte çeşitli düzenlemeler yapılacaktır. Özellikle proletaryanın kapitalizme karşı olumsuz eylemiyle birlikte ortaya çıkmış olan bazı yasalar ve uygulamaların, olumlu eylemin gelişmesine paralel olarak yeniden biçimlendirilmesi gerekecektir. Burada olumsuz eylem sürecinde partiyle birlikte özne olan kitlenin, olumlu eylem döneminde, aynı zamanda nesne haline getirilmesinin hukuksal durumları önde tutulacaktır.

2) KIR/ŞEHİR ÇELİŞKİSİNİN ÇÖZÜMLENMESİ

Dünya çapında proletarya iktidarlarının gerçekleştiği koşullarda nihai çözüme ulaşacak olan kır/şehir çelişkisi, proletaryanın iktidarı ele geçirdiği her yerde ve ele geçirdiği andan itibaren çözüme yöneleceği sorunların başında gelir. Bu faaliyette, nihai çözüme bağlı olarak, dünya tarihsel çözüm faaliyetleri öne geçecektir.

Kapitalist sanayileşmenin şehirlerde merkezleşmesi ve şehir çevresinde yoğunlaşması, her şeyden önce önemli bir konut ve çevre sorunu yaratmıştır. Haberleşme ve ulaşım araçlarının az gelişmişliğinin ve üretim tekniğinin geri düzeyine denk düşen kapitalist sanayileşme, sağlıksız sorunlar ve çevre kirlenmesi olarak belirginleşen sorunları, ta-

rih sahnesine çıktığı andan itibaren güncelleştirmiştir. Doğanın insanileştirilmesinin en önemli engeli olan kapitalist mülkiyet, burada, doğanın özel tahrir edilmesiyle daha ağır sorunlar üretmektedir.

Çeşitli burjuva unsurlarca ileri sürülen çözümler bir yana bırakılarak, gerçek yaşam olgularından yola çıkılarak, bu sorunların bilinçli bir çözümüne yönelinecektir. Ulaşımında meydana gelen gelişmeler, insanların üretim merkezlerinde yerleşik olarak bulunmalarını gereksiz kıldığı gibi, üretim tekniğindeki gelişmeler üretimin belli merkezlerde toplanmasını da gereksiz hale, daha bugünden, getirmiştir. Bugünün teknolojisiyle bile, ulaşım araçlarının toplumsal mülkiyet altında bedelsiz olarak kullanılmasıyla, bireylerin üretim alanlarına istediği ve istenilen zamanda ulaşması mümkündür. Öte yandan, ürün ve üretim süreçlerinin faktör içeriklere göre parçalara ayrılması ve her bir parçanın tek bir ürünlüğüne, farklı üretim yerlerinde gerçekleştirilebilecek ölçüde gelişmesiyle, insanın işe gitmesi yerine, işin insana gelmesi coğrafi olarak mümkün hale gelmiştir. Tüm bunların gerçekleştirilip, maddeleşebilir olması için üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılması zorunludur. Aksi halde, bu parçalanma, işin daha da bölünmesini getirerek, toplumun içsel olarak çöküşüne yol açacaktır.

Sanayinin bazı dallarında üretim sürecinin bölünmezliği söz konusu olduğu oranda, bu üretim dalları belirli bir merkez olmayı sürdürecektir. Ancak ulaşım araçlarındaki gelişme, bu üretim alanlarında belli bireylerin faaliyetlerinin yerleşik ve sürekli kılınmasının önüne geçecek olanakları sağlamıştır.

Sanayi alanındaki bu gelişmelerin yanı sıra, doğal koşullara bağlılığı en aza indiren tarımsal üre-

tim tekniklerinin uygulanması, tarımsal üretimin belirli zamanlarla sınırlandırılmasının önüne geçilmesini sağlayacaktır. Kimyasal alandaki gelişmeler, toprağın verimini değiştirebilme olanağını sağladığı için, “tarımsal elverişli arazi” arayışı sona erecektir. Böylece tarımın belli alanlarla sınırlanması aşılabacaktır.

Bu gelişmeler, sonal olarak, doğanın insanileştirilmesi eyleminin parçalarıdır ve bu eylemin etkinliğine bağlı olarak gerçekleşecektir.

Kapitalist sanayileşmenin kaçınılmaz sonucu olarak doğanın bozulması ve çevre kirliliği, toplumun sosyalist örgütlenmesinde en temel sorunların başında gelir. Proletarya iktidara geçer geçmez, kapitalizmden devraldığı sanayi kuruluşlarını bu açıdan yeniden organize etmek, gerekirse bunları kapatmak ya da yerlerini değiştirmek gibi bir sorunla karşı karşıyadır. Geçmiş dönemde ivedi bir sorun durumunda olmayan doğanın bozulması ve çevre kirliliği, kapitalizmin çelişkilerinin gün be gün derinleşmesiyle, proletaryanın önüne birincil bir sorun olarak çıkmıştır.

Yine özel mülkiyet konusu olan toprağın kamu mülkiyeti haline getirilmesiyle, insanların sağlıklı koşullarda yaşamaları önündeki engeller tümüyle kaldırılacaktır. Böylece konut sorunu, sonal olarak çözümlenme koşulları içinde bulunacaktır. Kır ve kentin ayrılmasına dayanan kentleşme ve kent mimarisi, sosyalist toplumda, insanların toplu yaşama gereksinimleri ile bireysel yaşam alanları arasındaki uyumla yer değiştirecektir. İnsanların kendi üretimleriyle yaşam birimlerinin yeniden düzenlenmesi, mevcut kentleri giderek gereksiz hale getirecek ve sözcüğün tam anlamıyla, bu kentleri birer tarih müzesine ve sanat kültür merkezleri haline dönüştürecektir.

3) MADDİ-EMEK İLE ZİHNİ-EMEK ARASINDAKİ ÇELİŞKİNİN ÇÖZÜMLENMESİ VE KÜLTÜR DEVRİMİ

Proletarya iktidarı ele geçirdiği andan itibaren, el-emeği ile kafa-emeği arasındaki ayrımın ifadesi olan uygulamalara son vermeye girişmek durumdadır. Doğrudan üreticilerin, üretim araçlarından ve ürünlerinden ayrılması ve üretim sürecinin dışsal olarak bölünmesi nedeniyle, işin sıradanlaşması ve ürünün yabancılaşmasının önüne geçilecektir. Bu amaçla, tüm bireylerin, bütün üretim sürecine ilişkin bir eğitimden geçirilmeleri ve bunun bilgisine sahip kılınmaları amacıyla poli-teknik eğitim gerçekleştirilecektir.

Diğer yandan, entelektüel üretim ve kültür üzerindeki özel mülkiyet tekeli yıkılarak, bu alanlarda tüm bireylerin faaliyette bulunmaları sağlanacaktır. Her bireyin kendi yeteneklerini geliştirmesi için gerekli koşullar sağlanacak, bireylerin zihni faaliyetleri için gerekli her türlü araçtan yararlanmaları gerçekleştirilecektir. Bugünden ortaya çıkmış olan iletişim araçlarındaki gelişmeler, insanlığın tarihsel birikiminin ürünü olan her türlü bilgiye ulaşmalarına olanak sağlayacak durumdadır.

Mevcut özel mülkiyet ilişkileri içinde “uluslararası bilgi değişimi”, tümüyle bir aldatmacadan ibarettir. Bu ilişkilerde, insanların zihni üreticiler olarak varolmaları için gerekli bilgileri içermemektedir. Gerçek gelişmeyi sağlayacak bilgiler “çok gizli” kayıtları ile kapitalist mülkiyet altında tutulmaktadır. Bu tarzla, bilgi parçacıkları ne kadar kiteselleştirilirse kiteselleştirilsin, burjuvazinin entelektüel üretim ve yönetim tekeli ortadan kaldırmamaktadır ve hatta bu tekeli daha da yetkinleştirmektedir. Bu açıdan bugün emperyalist ülke merkezli bilgi

değişimi ile toplumun sosyalist örgütlenmesinde gerçekleşecek uluslararası bilgi değişimi temel bir çatışkı oluşturur.

Yüzyıllar boyu çalışan sınıfların her türlü entelektüel üretim faaliyetlerinden sürekli olarak dışlanmışlıklar, ezilen sınıfların evrensel ölçekte kalıcı bir kültürün oluşumuna yönelik çok az veri biriktirmelerini getirmiştir. Proletarya iktidarında, insanlığın tarih-öncesi olarak tanımlanan bu geçmişin getirdiği kültürün özel-sınıfsal niteliğini ortadan kaldırarak, evrensel bir insanlık kültürünün yaratılması için gerekli düzenlemeler yapılacaktır. Bu evrensel kültürün temeli ise, kendisini sınıf olarak ortadan kaldıracak olan bir sınıfın, yani devrimci proletaryanın kültürel birikimidir.

Öz olarak “kültür devrimi” olarak adlandırdığımız bir toplumsal eylemle evrensel kültürün oluşması ve sömürücü sınıfların biçimlendirdiği kültürel yozluktan kurtulması için gerekli maddi ve entelektüel faaliyetler organize edilecektir. Burada ulusal kültür öğelerinin kalıcı ve insani yanlarının, proletaryanın evrensel nitelikleriyle biçimlendirilmesi esastır. Özellikle proletaryanın kapitalist üretim ilişkileri içinde, yalıtık ilişkiler içine sokulduğu koşullarda geliştirmeye çalıştığı toplumsal yaşam unsurlarının özel bir değeri olduğu göz önüne alınacaktır.

4) TOPLUMSAL YAŞAMIN SOSYALİST ÖRGÜTLENMESİ

İnsanların toplumsal ilişkilerinin başlangıcı olan kadın-erkek ilişkisi, toplumun sosyalist örgütlenmesinde her türlü ekonomik çıkardan ve baskıdan arındırılacaktır.

Karı-koca ailesini, toplumun ekonomik birimi olarak tutan özel mülkiyetin kaldırılmasıyla, ka-

dın, toplumdaki gerçek yerini alacaktır. Cinsler arasındaki toplumsal farklılıklar ortadan kaldırılabilecektir. Bunun için her şeyden önce, özel evişi, kamu sanayi haline getirilecektir. Bu da, yerel birimlerde özel evişi konusu olan faaliyetlerin kamu faaliyetleri halinde düzenlenmesi demektir.

Sosyalist üretim ilişkileriyle hızla gelişecek olan üretici güçlerin yaratacağı yeni olanaklarla barınma, beslenme vb. işlerin kamu kuruluşlarına yerine getirilmesi, kadının ev işlerine kölece bağıllığını sona erdirecektir. Buna bağlı olarak aile reisliği kavrayışı, kavrayış olarak ortadan kalkacaktır.

Evlilik işlemleri alabildiğince basitleştirilecektir. Eşler istedikleri takdirde kendi aile soyadlarını kullanabileceklerdir. Boşanma işlemleri, eşlerin istemi durumunda, evlilik kaydının silinmesiyle, gerçekleştirilebilecektir.

Çocuklar, evlilik içi ya da dışı ayrımlı yapılmaksızın, eşit haklara sahip olacak ve annenin istemine bağlı olarak nüfusa ana adıyla kaydedilebilecektir.

Toplumun sosyalist örgütlenmesinde üretici güçlerin gelişimi, kadınların her türlü kamu işinde çalışması için gerekli olanakları yaratacaktır. Eğitimin sosyalist örgütlenmesinin katkısıyla, kadınlar her türlü işte çalışma bilgi ve becerisine ulaşacağı için, bu alanda hiç bir nesnel engel bulunmayacaktır. Sanayi ve tarım üretimi için gerekli emekgününün kısaltılmasıyla birlikte, hizmetler sektörünün alanı ve yeri sürekli genişleyeceğinden, kadınların daha yoğun biçimde toplumsal üretim sürecine katılmaları olanaklı olacaktır.

Sosyalizmde, yeni bir kuşak yetişince, yaşamlarında bir kadını asla parayla ya da başka bir toplumsal güç aracılığıyla satın almamış olacak yeni bir erkekler kuşağı; kendini, gerçek aşktan başka

hiçbir nedenle bir erkeğe vermeyecek ya da bunun iktisadi sonuçlarından korkarak kendini sevdiği kişiye vermekten vazgeçmeyecek olan yeni bir kadınlar kuşağı ortaya çıkacaktır. İşte bu insanlar dünyaya geldiği zaman, bugün onların nasıl davranmaları gerektiği üzerine düşünölen şeylere hiç kulak asmayacaklar; kendi pratiklerini ve herkesin davranışını yargılayacakları kamuoyunu kendileri yaratacaklardır.

5) SOSYALİST EKONOMİNİN İNŞASI

Ulusal/ölkesel sınırlar içinde iktidarı ele geçiren proletarya, ekonominin sosyalist inőasında, dünya çapında sosyalizmin kurulması hedefini gözönüne alarak merkezi planlamaya geçecektir. Dünya çapında sosyalizmin kurulmasının olası uzun zaman alması durumu, bu hedefin değerini hiçbir biçimde azaltmayacaktır.

Hangi düzeyde olursa olsun, sosyalist ekonomi, temel olarak üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti ile üretimin toplumsal niteliğine dayanacaktır. Dolayısıyla bireylerin, bu alanda veraset hakları olmayacaktır. Toplumsal üretim ile ürünlerin toplum tarafından temellükü, sosyalist üretim ilişkilerinin temelidir. Üretim araçlarının toplumsal mülkiyete konu olmasıyla birlikte, sanayi ve tarımın yönetimi tümüyle toplum tarafından gerçekleştirilecektir. Bu da her üretim biriminin doğrudan üreticiler tarafından yönetilmesi demektir.

Sosyalist toplumda, bireylerin tek ve sürekli belli bir üretim dalında, tek bir işle sınırlı faaliyetine olanak verilmeyecektir. Bir başka deyişle, bireylerin işbölümünün yabancılaştırıcı etkisinden kurtarılması yanında, böyle bir yabancılaşmanın yeniden üreti-

mine de olanak tanınmayacaktır. Bu nedenle politenik eğitimden geçmiş bireylerin, değişik üretim alanlarında ve dallarında çalışmalarını sağlanacaktır. Bunun yolu ise, genel üretimin bir bütün olarak toplum tarafından planlanmasından geçer.

Sosyalist ekonominin temel özelliği merkezi planlama olacaktır. Merkezi ve toplumsal planlama, bireylerin tek ve sürekli işkollarını temsil ederek oluşturdukları yönetim konseyleri tarafından ekonominin merkezi planlanmasının aşıldığı her yerde ve oranda gerçekleştirilir. Tek ve sürekli bir işkolunda çalışan birey düzeyinin aşılması ise, üretimin sanayi ve tarım adı altında ayrışmasının ortadan kaldırılmasıyla olanaklıdır. Bu da, toplumun, belli sayıda nüfusun oluşturduğu komün örgütlenmesi demektir.

Sosyalist ekonominin uzun dönemdeki temel birimi olan komünler, ilk dönemde tarım ve sanayi alanlarında örgütlenmiş kolektif üretim ve yönetim birimlerinin birleştirilmesiyle oluşturulabilir. Kapitalizmden çıkıldığı andan itibaren ve çıkılır çıkılmaz komünlerin kurulmasına girişmek, ütöpik olduğu kadar, kaynak ve emek savurganlığına yol açtığı deneyimlerle görülmüştür. Proletaryanın iktidarı ele geçirdiği bazı ülkelerde kurulmuş olan sanayi ve tarım komünlerinin, birer komün karikatürü olmaktan öteye gidememiş olmalarının nedeni de budur.

Tarımsal üretimin kolektivizasyonu, kolektif çiftliklerden tarım komünlerine doğru gelişim süreci olarak ele alınacaktır. Bu bağlamda, küçük-üreticilik sorunu, doğrudan tarım komünlerinin oluşturulması ve giderek kent ile kır arasındaki çelişkinin aşılmasıyla orantılı olarak çözümlenecektir. Ancak, yalın olarak komünlerin tarımsal nitelikte kalmaları, giderek küçük-meta üretiminin daha geniş ölçekte

üretilmesine yol açarak sosyalist inşada bozulmalara yol açacağı göz önüne alınacaktır. Bu nedenle, tarım komünleri ile sanayi komünlerinin birleştirilmesi hedefine bağlı olarak, öncelikle tarım ve sanayi kolektiflerinin düzenli bir ilişkisi geliştirilmek zorunludur.

Bu süreç sonucunda, kıır/kent çelişkisinin aşıldığı yerlerde ortaya çıkan sanayi, tarım ve hizmetler alanında bütünsel ve birleşik faaliyette bulunan toplumsal örgütlenmeler, komünler olacaktır. Ve ancak toplumun bu komün örgütlenmesine ulaşılmasıyla, insanların, insanileştirilmiş bir doğada, insani duyulara sahip olarak özgürce yaşamaları, üretmeleri ve de maddi ve manevi gereksinmelerini doyumaları mümkün olacaktır.

Böyle bir sonal amaca ulaşmada sosyalist inşanın mevcut yarım yüzyılı aşkın süredeki deneyiminden yararlanılacaktır. Özellikle dünya sosyalist devriminin tamamlanmasına kadar ülkesel/ulusal ölçekte yapılacakların belli bir sınırlamaya sahip olacağı gerçeğinin proletaryanın bilincine çıkartılması gerektiği, bu deneyimle ortaya çıkmıştır.

Bu sınırlılık içinde, eğitimden bilimsel ve teknik araştırma geliştirme faaliyetlerine kadar bir dizi özel sorun, genel çerçevenin gelişme dinamiklerine göre çözümlenmeye çalışılacaktır.

Bu temel çerçeveye içinde merkezi-toplumsal planlama, iktidarın proletaryanın eline geçmesinden sonraki, belli bir döneme kadar emekçi halkın yaşam düzeyini sürekli yükseltmek ve bireylerin maddi ve manevi gereksinmelerini karşılamak şeklinde güncelleşecektir. Bu, Türkiye Halk Kurtuluş Partisi'nin asgari programında ortaya koyulmuş olan merkezi planlama ölçütlerinin çeşitli düzeylerde geliştirilmesi demektir.

Özellikle nüfus artışı gözönüne alınarak, bu

artışı aşan düzeyde ve kişi başına düşen miktarı zaman içinde artıran ve de bunun sürekliliğini güvence altına alan bir üretim artışı sağlanmasında, bilimsel ve teknik araştırmalara daha yoğun olanak ve katılım sağlanacaktır. Bunun için bilimsel ve teknik araştırmaların kurumlaştırılmasıyla, buralardan bireylerin yararlanmaları ve katılımlarını sağlamak için gerçekçi düzenlemeler yapılması gerekmektedir. Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinden sağlanan her yeni gelişme, üretim malları üretiminde olduğu kadar tüketim malları üretiminde de uygulanacaktır.

Her yeni biçim değişikliğini (nicelik ve nitelik olarak) yansıtacak biçimde tüketim ürünlerinin yaratılması ve bunların tüketilmeleri ile, eski ürünlerin süreç dışı kalmaları arasındaki çelişki aşılanacaktır. Bu da, standartlaşmanın dinamik ölçülere kavuşturulması ile olanaklıdır. Bir ya da daha fazla sayıda beş yıllık kalkınma planları kapsamında sabit kalan tüketim standartları anlayışına sapılmayacaktır. Her türlü tüketim ürünlerinde, nicel ve nitel değişiklikler, ürünün verimliliğini, kullanımını ve kullanım istemini artırıcı olduğu oranda gerçekleştirilmesi esas alınacaktır.

Toplumsal ve kültürel alanlarda, özellikle sağlık, eğitim ve konut üretiminde mevcut kaynakların ve emek-gücünün yoğun kullanımından, gelişmiş teknoloji kullanımına geçilecektir.

İşte ulusal/ülkesel sınırlar içinde iktidarı ele geçiren proletaryanın, dünya çapında sosyalist toplumun kurulması ve sonra komünist toplumun gerçekleşmesi yolunda yapması gereken temel görevler bunlardır. Bu görevlerin tek tek ülkelerde nasıl yerine getirileceği, o ülkenin somut tarihsel koşullarına göre biçimlenir ve örgütlenir.

IV. SOSYALİST ÜLKELER VE ENTERNASYONALİZM _____

Bundan birkaç yıl öncesine kadar dünyanın pek çok ülkesinde proletarya, değişik yolları izleyerek iktidarı ele geçirmiş bulunuyordu. Genel olarak “sosyalist ülkeler” olarak adlandırılan bu ülkelerde, birbirinden farklı uygulamalar ve farklı gelişim düzeyleri ortaya çıkmıştı. Bu farklılıklar, giderek her proletarya iktidarının kendine özgü bir yol izlemesi gerektiği düşüncesinin ortaya çıkmasına yol açmıştı.

Sosyalist toplumun inşasının yarım yüzyılı aşkın süredeki deneyimi göstermiştir ki, proletarya iktidarı ele geçirdiği her yerde, varolan diğer proleter iktidarıyla sıkı bir ortaklığa (elbirliğine) girmek

ve geniş bir perspektifle ortak ve birleşik planlamalara yönelmek zorundadır. Aksi halde, sosyalist inşa sürecinde bir dizi fiili farklılıklar ortaya çıkacaktır ve çıkmıştır da.

Bu ortak ve birleşik faaliyetin ilk alanı ulusal sınırların ve ulusal ölçütlerin aşılması olmaktadır. Proletaryanın iktidarda olduğu ülkelerin karşı karşıya buldukları en önemli sorun bu olmuştur.

Üretimin alabildiğine toplumsallaştığı ve üretim araçlarının toplumsal mülkiyetinin bir zorunluluk olduğunun kapitalistler açısından bile görüldüğü bir dünyada, proletarya iktidarlarının aynksı tutumları dünya çapında sosyalizmin zaferi için en önemli engel durumuna gelmişti. Emperyalistler arası entegrasyonun ürünü olan ve temelinde artı-değer sömürsü yatan uluslararası emperyalist kuruluşların örgütlenme düzeyinden çok daha geri konumdaki “sosyalist” girişimler revizyonist nitelikleriyle sosyalizmin engeli haline gelmişti. “Varşova Paktı” ve “COMECON” adıyla anılan bu revizyonist oluşumlar, son tahlilde, NATO ve AT’nin basit bir taklidi görünümündeydiler.

Bugünden yarıya, ülke düzeyinde iktidarı ele geçiren ya da geçirecek olan proletaryanın görevlerinden birisi de, bu durağan ilişkileri aşmak yönünde faaliyet göstermek iken, revizyonizm yüzünden mevcut duruma boyun eğilmek zorunda bırakılabilmişlerdir. 70 yıllık sosyalizmin inşasının deneyimi göstermiştir ki, devrimin eşitsiz gelişimi ile devrim öncesinde ülkelerin eşitsizlikleri, sosyalist ülkeler arasındaki ilişkilerde ağır bir yük ve engel durumuna gelmemesi için, ülke düzeyinde yapılması gerekenlerin hızla yerine getirilmesi yanında, sosyalist ülkeler arasında, coğrafi engelleri de gözeterek, belli bir bütünsel ve birleşik faaliyet yaratılması bir zorunluluktur. Bu zorunluluk, ulusal düzeydeki gelişmele-

rin uzun süreli belirleyiciliği terk edilmesiyle belirlenmiştir. Bu faaliyetler, hiçbir biçimde, belli ülkelerin/ulusların, belli birkaç konuda uzmanlaşmaları ile karıştırılmamalıdır. Bu amaçla, dün olduğu kadar, gelecekte de, sosyalist ülke insanlarında güçlü bir enternasyonalist bilinç sağlanmalı ve bu bilinçle proletaryanın iktidarda olduğu ülkelerde ulusal dar görüşlülükler ortadan kaldırılmalıdır. Bu yapılmadığı sürece, başta SSCB olmak üzere, pek çok ülkede ortaya çıkan gelişmeler kaçınılmaz olacaktır.

Türkiye Halk Kurtuluş Partisi, tüm bunların gerçekleştirilmesinde proletaryanın yüksek bir sınıf bilincine ve uluslararası sınıf disiplinine sahip olmasını zorunlu görür. Bunun en önemli önkoşulu ise, proletarya partilerinin öncü görevlerini yerine getirme kararlılığı ve ustalığıdır. Parti ile toplumun ve devletin sosyalist örgütlenmesi arasında organik bir bütünlük kurulması zorunludur. Bunun bir yanı partilerin ideolojik düzeylerinin sürekli yükseltilmesi iken, diğer yanı parti yapılanması ile toplumsal ve siyasal yapılanma arasında bir paralellik kurulmasıdır.

SONSÖZ

Türkiye Halk Kurtuluş Partisi, programında ortaya koyduğu genel ve özel hedeflere yönelik mücadelesini, proletaryanın uluslararası sınıf cephesinin bir parçası olarak gördüğü Türkiye’de, burjuvazinin kanlı terörüne karşı, proletaryanın zorunlu, kaçınılmaz zaferinden emin olarak, cesaret ve kararlılıkla yürütür.

Komünistler görüşlerini ve amaçlarını gizlemeye tenezzül etmezler. Hedeflerine ancak tüm mevcut toplumsal koşulların zorla yıkılmasıyla ulaşabileceğini açıkça ilan ediyorlar. Varsın egemen sınıflar bir komünist devrim korkusuyla titresinler. Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecekleri birşeyleri yoktur. Kazanacakları bir dünya vardır.

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİNİZ !